

## اولین نشست کشورهای واقع در گستره‌ی پراکندگی پلنگ ایرانی

تفلیس، گرجستان، ۲۲-۲۰ سپتامبر ۲۰۲۲

UNEP/CMS/PL-RS1/Inf.1/Rev.1

پیشینه‌ی اطلاعاتی درباره‌ی تهیه‌ی پیش‌نویس راهبرد حفاظتی فراگیر برای کل گستره پراکندگی پلنگ ایرانی

**خلاصه:** این سند پیشینه‌ی اطلاعاتی روش مورد استفاده برای تهیه‌ی پیش‌نویس راهبرد حفاظتی فراگیر برای کل گستره پراکندگی پلنگ ایرانی (UNEP/CMS/PL-RS1/Doc.2) را شرح می‌دهد. این پیش‌نویس توسط گروهی از کارشناسان به رهبری روسای مشترک گروه تخصصی گربه‌سانان اتحادیه بین‌المللی حفاظت طبیعت (IUCN) به نمایندگی دبیرخانه کنوانسیون حفاظت از گونه‌های مهاجر جانوران وحشی (CMS) تهیه شده است. این کار در چارچوب همکاری بین دبیرخانه‌ی CMS و آژانس فدرال حفاظت از طبیعت آلمان (BfN INA) انجام شده و توسط وزارت فدرال محیط زیست، حفاظت از طبیعت، ایمنی هسته‌ای و حمایت از مصرف‌کننده‌ی آلمان تامین مالی شده است. نظرات بیان شده در اینجا فقط مربوط به نویسندگان است و لزوماً بیانگر دیدگاه رسمی نهادهای درگیر نیست. نسخه‌ی بازنگری شده‌ی این سند برای ارجاع صحیح به نویسندگان آن تهیه شده است.

**اقدام درخواستی:** پیشینه‌ی اطلاعاتی را مرور کنید، این مرور برای درک پیش‌نویس راهبرد حفاظتی فراگیر برای کل گستره پراکندگی پلنگ ایرانی لازم است.

## فهرست مطالب

۳	۱. مقدمه .....
۳	۲. روش‌های تهیهی راهبرد حفاظتی .....
۳	۲.۱. پیشینه نظری (مفهومی) .....
۶	۲.۲. رویکرد روش-محور .....
۷	۳. تحلیل تهدید .....
۷	۳.۱. (مستقیم) تهدیدها و محرک‌های مربوط به آنها .....
۷	۳.۱.۱. کشتار غیرقانونی و تصادفی پلنگ‌ها .....
۸	۳.۱.۲. انتقال بیماری از دام به پلنگ و گونه‌های طعمه .....
۸	۳.۱.۳. کاهش طعمه .....
۹	۳.۱.۴. تکه تکه شدن زیستگاه، از دست دادن زیستگاه و تغییر زیستگاه .....
۹	۳.۱.۵. مرگ و میر جاده‌ای/تصادفات .....
۱۰	۳.۱.۶. انزوا و فقر ژنتیکی جمعیت‌های پلنگ .....
۱۰	۳.۱.۷. سگ‌های ولگرد، سگ‌های آبادی‌ها و سگ‌های گله .....
۱۰	۳.۲. محدودیت‌ها در کاهش دادن تهدیدها و محرک‌ها .....
۱۱	۳.۲.۱. سیاست‌های شکست خورده، بی‌ثباتی سیاسی و درگیری مسلحانه .....
۱۱	۳.۲.۲. نگرش مردم، ارزش‌ها و فشارهای اجتماعی، هنجارهای فرهنگی و ناآگاهی .....
۱۱	۳.۲.۳. توسعه اجتماعی-اقتصادی، رشد جمعیت انسانی و سبک زندگی و معیشت .....
۱۵	۴. فهرست منابع .....
۱۶	پیوست ۱. فهرست شرکت کنندگان در کارگاه .....
۱۹	پیوست ۲. فعالیت‌های مرتبط با CMS CAMI PoW .....
۲۸	پیوست ۳. تهدیدها بر اساس مناطق و کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی رتبه‌بندی شده‌اند .....
۳۸	پیوست ۴. فعالیت‌های پیشنهادی رتبه‌بندی شده توسط کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی .....

## ۱. مقدمه

طرح پستانداران آسیای مرکزی (CAMI) کنوانسیون حفاظت از گونه‌های مهاجر جانوران وحشی (CMS) (CAMI) و برنامه‌ی کاری آن (CAMI POW) توسط کنفرانس CMS طرف‌ها در یازدهمین نشست (COP11) در سال ۲۰۱۴ با قطعنامه ۱۱.۲۴ برای بهبود حفاظت از پستانداران مهاجر آسیای مرکزی به تصویب رسید. CMS COP13 بازبینی POW (قطعنامه ۱۱.۲۴ نسخه COP13) را برای دوره ۲۰۲۱-۲۰۲۶، در میان موارد دیگر، با افزودن پلنگ ایرانی به طرح با پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران انجام داد. فعالیت ۱۹.۱ COMI POW ۲۰۲۱-۲۰۲۶، دبیرخانه‌ی CMS و کشورهای واقع در گستره‌ی پراکندگی پلنگ ایرانی را دعوت کرده تا: یک راهبرد حفاظتی فراگیر برای کل گستره پراکندگی پلنگ ایرانی (شامل سایر کشورهای غیر عضو CAMI، مانند ارمنستان، آذربایجان، گرجستان، عراق و ترکیه) را تهیه و راهبردهای ملی و برنامه‌های اجرایی حفاظت را به روز رسانی کنند. کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی عضو طرح پستانداران آسیای مرکزی (CAMI) اولویت زیادی به این فعالیت داده‌اند.

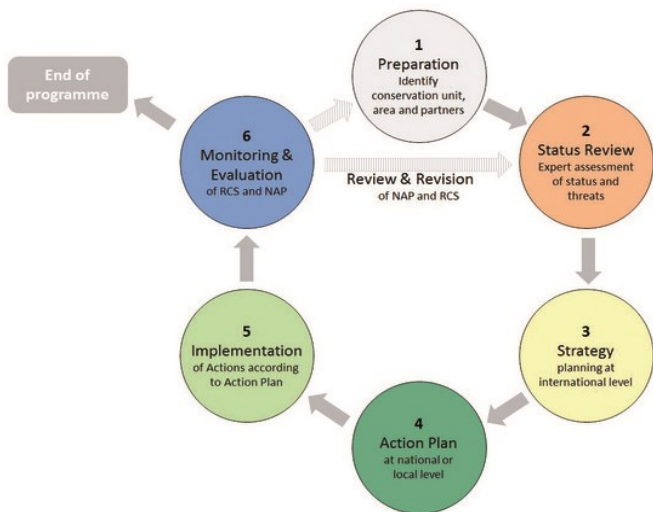
برای حمایت از کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی عضو CAMI در تهیه‌ی این راهبرد حفاظتی، دبیرخانه CMS پیش‌نویس یک راهبرد حفاظتی فراگیر را به سفارش گروه تخصصی گربه سانان IUCN تهیه کرد. در طی این کار، اطلاعاتی درباره وضعیت پلنگ ایرانی و حفاظت آن در سرتاسر گستره پراکندگی آن برای هدایت روند تهیه پیش‌نویس تهیه شد. راهبرد حفاظتی در یک سری کارگاه‌های آنلاین تهیه شد که توسط روسای مشترک گروه تخصصی گربه‌سانان اتحادیه بین‌المللی حفاظت طبیعت (IUCN) پیگیری و تسهیل و با حضور کارشناسانی از کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی و دیگر کشورها (به پیوست ۱ مراجعه کنید) برگزار شد.

## ۲. روش‌های تهیه‌ی راهبرد حفاظتی

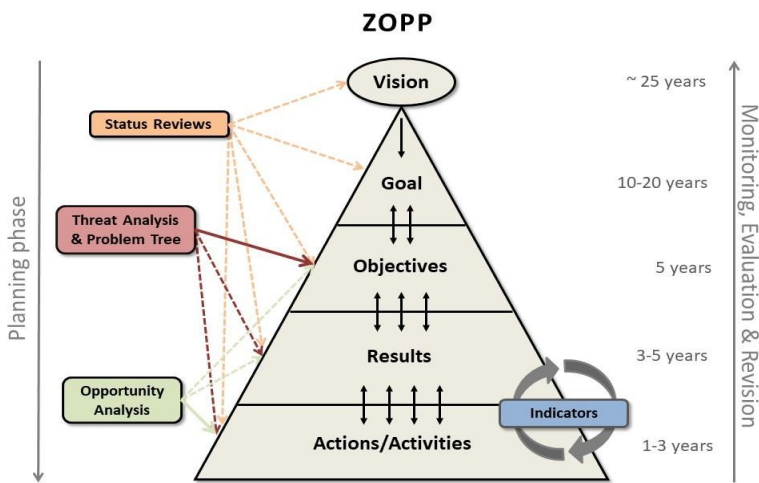
### ۲.۱. پیشینه نظری (مفهومی)

در تهیه‌ی راهبرد حفاظت از دستورالعمل‌های IUCN برای برنامه‌ریزی حفاظت از گونه‌ها (کمیته فرعی برنامه‌ریزی حفاظت از گونه‌های IUCN SSC ۲۰۱۷) و به ویژه، چرخه برنامه‌ریزی راهبردی (شکل ۲.۱) به همان نحوی که در Cat SG's Cat Conservation Compendium توضیح داده شده است، پیروی شد (Breitenmoser و همکاران ۲۰۱۵).

**شکل ۲.۱** چرخه‌ی برنامه‌ریزی راهبردی. مراحل مقدماتی (نکات ۱ و ۲) برای برنامه‌ریزی آگاهانه مهم هستند، که اولین گام برای حفاظت موفقیت آمیز است. فرآیند برنامه‌ریزی حقیقی (که در کارگاه‌های مشارکتی انجام می‌شود) توسط نکات ۳ و ۴ پوشش داده شده‌اند. هدف نهایی کل فرآیند اجرای اقدامات حفاظتی است (نکته ۵)، اما این اقدامات تنها در صورتی موفق خواهند بود که برنامه‌ریزی مناسبی داشته باشند و سپس پایش شده و ارزیابی شوند (نکته ۶). هدف از کل فرآیند مشارکتی، داشتن برنامه نیست، بلکه اجرای موثر اقدامات حفاظتی است. این چرخه حاکی از آن است که حفاظت یک فرآیند تطبیقی/سازشی است (Breitenmoser و همکاران ۲۰۱۵). RCS مخفف عبارت راهبرد حفاظت منطقه‌ای (Regional Conservation Strategy) است.



در ابتدا وضعیت حفاظتی و سطح اطلاعات علمی درباره پلنگ ایرانی توسط کارشناسان خبره از کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی بررسی شد. این کار با جلسات آنلاین و ارتباطات الکترونیکی تسهیل شد. به همراه تهیه‌ی یک گزارش وضعیت در هر منطقه محدوده پراکنش پلنگ ایرانی به چهار منطقه/فراجمعیت تقسیم شد (به Inf.Y مراجعه کنید). این گزارش‌های وضعیت به‌عنوان یک شماره ویژه در Cat News همراه با فصل‌های موضوعی منتشر شد و به‌عنوان یک سند اطلاعاتی برای تهیه‌ی پیش‌نویس راهبرد حفاظتی فراگیر برای کل گستره پراکندگی پلنگ ایرانی (به Inf.Y مراجعه کنید) ارائه شد. نسخه پیش‌نویس این راهبرد در یک رویکرد مشارکتی چند مرحله‌ای بر اساس ZOPP "Zielorientierte Projekt Planung" تهیه شد که شامل بررسی وضعیت و تجزیه و تحلیل تهدیدها بوده و به تهیه یک چارچوب منطقی انجامید (راهبرد را ببینید).



**شکل ۲.۲** هرم "Zielorientierte ZOPP" ("Zielorientierte Projektplanung" برنامه‌ریزی هدف‌محور پروژه) به عنوان طرحی برای توضیح فرآیند برنامه‌ریزی در یک کارگاه مشارکتی. ZOPP یک فرآیند تحلیلی است (Breitenmoser و همکاران ۲۰۱۵).

## جدول ۲.۱ واژه‌نامه

واژه	تعریف
چشم انداز	چشم انداز امیدوارانه برای ۲۵ تا ۵۰ سال آینده، که سناریوی ایده آل آینده را برای زیرگونه توصیف می کند. این چشم انداز منعکس کننده دیدگاهی خوش بینانه از آینده پلنگ ایرانی است و قرار است منبع الهام باشد.
هدف	خواسته ای ملموس تر از چشم انداز. این یک هدف بلندمدت قابل اجرا، واقع بینانه و قابل اندازه گیری (۱۰-۲۰ سال) برای حفاظت از زیرگونه است.
محدودیت‌ها	عواملی که خودشان روی زیرگونه های هدف تأثیر منفی نمی گذارند، اما به تهدیدات (و محرک‌ها) اجازه می دهند چنین تأثیری داشته باشند، برای مثال رشد جمعیت انسانی یا مسائل سیاسی.
محرک‌های (تهدیدات)	علل اصلی تهدید مستقیم برای یک جمعیت؛ به عنوان مثال، یارانه های کشاورزی محرک تغییرات کاربری زمین است (تهدید مستقیم). محرک‌ها می توانند عوامل تحریک بیشتری نیز داشته باشند.
تهدیدات	دلایل فوری تأثیرات مخرب بر جمعیت را بیان کند. به طور کلی، تهدیدها اغلب نتیجه فعالیت های انسانی هستند، اغلب به یکدیگر مرتبط هستند و معمولاً تأثیر تجمعی دارند، برای مثال تغییر کاربری زمین.
آرمان‌ها	از رسیدن به هدف حمایت کنید و مستقیماً تهدیدات و محرک‌های مهم را برطرف کنید.
نتایج	برای رسیدن به یک هدف باید به آن رسید. نتایج نتیجه مستقیم اجرای چارچوب های منطقی (Logframe) هستند و بنابراین باید هوشمند SMART (ویژه، قابل اندازه گیری، قابل دستیابی، مرتبط و محدود به زمان) باشند.
فعالیت‌ها/ اقدامات	برای رسیدن به یک نتیجه باید انجام شوند. فعالیت‌ها/ اقدامات شامل جدول زمانی، کارگزار، شاخص و بودجه است. اجرای فعالیت‌ها/ اقدامات هدف نهایی فرآیند برنامه ریزی است.

فرایند برنامه ریزی راهبردی شامل شش مرحله است، به طور عمده:

۱. تهیه یک چشم انداز، چشم انداز امیدوارانه برای ۲۵ تا ۵۰ سال آینده، توصیف کننده سناریوی آینده ایده آل برای زیرگونه. این چشم انداز انعکاس دیدگاهی خوش بینانه از آینده پلنگ ایرانی است و قرار است منبع الهام باشد.
۲. تهیه یک هدف، قصدی ملموس تر از چشم انداز. این یک هدف درازمدت (۱۰ تا ۲۰ سال) قابل اجرا، واقع بینانه و قابل اندازه گیری برای حفاظت از پلنگ ایرانی است.
۳. انجام تجزیه و تحلیل تهدید و ایجاد درخت مشکلات (مساله‌ها)، شامل تهدیدها، محرک‌ها و محدودیت‌های (مستقیم) به منظور درک اینکه کدام موانع و کاستی‌ها مانع دستیابی به هدف و چشم انداز می شوند.

- (مستقیم) تهدیدها بیانگر علل فوری تأثیرات مخرب بر یک جمعیت است. به طور کلی، تهدیدها اغلب در نتیجه فعالیت‌های انسانی هستند که اغلب به یکدیگر مرتبط هستند و تمایل دارند اثر تجمعی داشته باشند. به عنوان مثال، تغییر کاربری زمین.
- محرک‌های تهدیدات، عوامل ریشه‌ای یک تهدید مستقیم برای جمعیت هستند. به عنوان مثال، یارانه‌های کشاورزی محرک تغییرات کاربری زمین است (تهدید مستقیم). محرک‌ها می‌توانند عوامل تحریک بیشتری نیز داشته باشند.
- محدودیت‌ها عواملی هستند که خود بر زیرگونه‌ی هدف تأثیر منفی نمی‌گذارند، اما به تهدیدها (و محرک‌ها) اجازه می‌دهند چنین تأثیری داشته باشند. به عنوان مثال، رشد جمعیت انسانی یا مسائل سیاسی.
- ۴. تدوین اهداف، که رسیدن به هدف را پشتیبانی می‌کند و مستقیماً تهدیدات و محرک‌های مهم را مورد توجه قرار می‌دهد.
- ۵. فرمول‌بندی نتایج، که دستاوردهای عینی یا نتایج مستقیم مورد نیاز برای رسیدن به هر هدف هستند. نتایج، دستاورد مستقیم اجرای یک چارچوب منطقی (LogFrame) است و باید هوشمند (ویژه، قابل اندازه‌گیری، قابل دستیابی، مرتبط و محدود به زمان) باشد.
- ۶. توسعه تعدادی از فعالیت‌ها = اقدامات برای دستیابی به هر نتیجه، از جمله یک جدول زمانی، کارگزار، شاخص و یک بودجه تقریبی. اجرای فعالیت‌ها/اقدامات هدف نهایی فرآیند برنامه‌ریزی راهبردی است (Breitenmoser و همکاران ۲۰۱۵، IUCN – SSC Species Conservation Planning Committee ۲۰۱۷)

## ۲.۲. رویکرد روش-محور

پیش‌نویس راهبرد حفاظتی فراگیر برای کل گستره پراکندگی پلنگ ایرانی توسط ۴۷ کارشناس، از جمله نمایندگان از همه کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی تهیه شده است (به راهبرد مراجعه کنید). از آنجایی که همه‌گیری کووید-۱۹ جلسات فیزیکی را غیرممکن کرد، این راهبرد حفاظت از محیط زیست طی چندین کارگاه آموزشی آنلاین تهیه شد. بر اساس درخت مشکل و جدول رتبه‌بندی تهدید (بخش ۳ را ببینید) که در این کارگاه‌ها ایجاد شده است، چهار موضوع کلی شناسایی شد: (۱) حفاظت و مدیریت پایدار پلنگ و طعمه‌های وحشی کلیدی آن، (۲) حفاظت از زیستگاه‌ها و گذرگاه‌های مناسب، (۳) ابعاد انسانی، و (۴) سیاست، قانونگذاری و حفاظت فرا مرزی. از این مضامین برای هدایت تهیه اهداف و نتایج مرتبط استفاده شد. برخی از مسائل متلاقی شونده در نتایج کلی مورد توجه قرار گرفت، برای مثال، توسعه ظرفیت، همکاری بین‌المللی و ظرفیت مالی. این مسائل کلی باید از نزدیک با نکات اقدام مربوطه در CAMI PoW هماهنگ شوند، برای مثال ۷.۱ - ۷.۵، ۱۹.۷، ۱۹.۸، و ۳۱.۱ - ۳۱.۱۲ (به پیوست ۲ مراجعه کنید). برای دستیابی به نتایج، فعالیت‌ها در هر نتیجه تدوین

شدند و متعاقباً در هر کشور اولویت‌بندی شدند (پیوست ۴ را ببینید). این راهبرد در نهایت در یک ماتریس چارچوب منطقی (LogFrame) خلاصه شد (به راهبرد مراجعه کنید)، که یک نمای کلی جدول بندی شده از عناصر تسهیل کننده پایش (monitoring) و ارزیابی اجرای راهبرد حفاظت را ارائه می‌دهد.

### ۳. تحلیل تهدید

ارزیابی تهدیداتی که پلنگ ایرانی در سراسر گستره‌ی خود با آن‌ها مواجه است، یکی از مولفه‌های حیاتی برنامه‌ریزی راهبردی برای حفاظت از آن است. درک ماهیت و اهمیت/شدت تهدیدها، محرک‌ها و محدودیت‌ها، نحوه ارتباط آنها با یکدیگر، و اینکه کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی دارای چه ظرفیت‌هایی برای رسیدگی به آنها هستند، برای شناسایی اقدامات مناسب برای کاهش تهدیدها و دستیابی به اهداف حفاظتی ضروری است. بنابراین، یک درخت مشکلات (شکل ۳.۱) و یک جدول رتبه‌بندی تهدیدات (جدول ۳.۱، و پیوست ۳) بر اساس بحث‌های انجام شده در کارگاه‌ها ایجاد شد.

#### ۳.۱. (مستقیم) تهدیدها و محرک‌های مربوط به آنها

همان گونه که در شرح زیر خلاصه شده، در طی کارگاه‌های آنلاین، تهدیدات و محرک‌های مربوطه مورد بحث قرار گرفت. در طول این گفتگوها، مسائل متلاقی شونده که بر چندین تهدید و محرک تأثیر می‌گذارند نیز مطرح شد.

#### ۳.۱.۱. کشتار غیرقانونی و تصادفی پلنگ

کشتن پلنگ می‌تواند با تعارض انسان و حیات وحش (مانند تلافی تلفات دام در اثر حمله پلنگ، تلافی برای حمله به انسان، کشتن از ترس و/یا غرور و یا فرصت طلبانه در اثر برخورد) و تجارت غیرقانونی پوست و اعضای بدن آن انجام شود. کشتن تلافی جویانه در پاسخ به از دست دادن دام به دلیل حملات پلنگ، به عنوان یک تهدید مهم برای حفاظت از پلنگ در برخی از کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی، برای مثال، در افغانستان، آذربایجان (کوه‌های تالش)، ایران (کوه‌های البرز)، عراق و پاکستان (پیوست ۳) در نظر گرفته شده است. با این حال، در برخی از کشورهای دیگر مانند ترکیه، ارمنستان، قزاقستان و ترکمنستان این عامل (کشتن تلافی جویانه) شدت کمتری داشته است. این تا حدودی به دلیل وجود تعداد کمتر پلنگ و اسلحه در این کشورها است. با توجه به اینکه برخی از محرک‌های این تعارض، به عنوان مثال، شیوه‌های نامناسب دامپروری و تغییرات کاربری زمین، در سراسر کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی مهم تلقی می‌شوند (به ترتیب امتیازات ۲.۵ و ۲.۴؛ جدول ۳.۱)، این موضوع باید به عنوان یک اولویت در نظر گرفته شود (CAMI PoW ۴.۱۳ و ۱۹.۳، پیوست ۲). با توجه به نادر بودن حملات به انسان‌ها در کشورهای واقع در گستره پراکندگی گونه، کشتن پلنگ‌ها در پاسخ به چنین حملاتی کمتر مشکل‌ساز است (به عنوان مثال در قفقاز و افغانستان، پیوست ۳). حتی زمانی که ظاهراً پلنگ‌ها به تلافی پس از حمله به انسان‌ها کشته می‌شوند، قضاوت و/یا تأیید اینکه آیا این کشتار پلنگ‌ها ناشی از عوامل انسانی و/یا فرصت طلبانه

نبوده است (برای مثال در منطقه زاگرس و محدوده پراکنش شرقی) دشوار است. به همین ترتیب، کشتن از روی ترس و/یا غرور نیز می‌تواند یک تهدید باشد. این امر به ویژه در منطقه زاگرس رایج بوده است (پیوست ۳). به رغم اینکه تجارت غیرقانونی اعضای بدن پلنگ در این محدوده کمتر جدی انگاشته می‌شود (نمره ۱.۲؛ جدول ۳.۱)، بازاری برای محصولات پلنگ در ازبکستان، افغانستان و پاکستان وجود دارد (پیوست ۳). در عراق، مقررات و اجرای قانون در مورد تجارت حیات وحش کافی نیست و نیاز به ارائه پشتیبانی و تجهیزات (توسعه ظرفیت) برای مبارزه با شکار غیرقانونی است. اغلب اتفاق می‌افتد که پلنگ‌هایی که به‌طور فرصت‌طلبانه یا تصادفی کشته شده‌اند (مثلاً به‌عنوان شکار تصادفی ناشی از تله‌گذاری بدون هدف) وارد بازار می‌شوند (مثلاً در منطقه زاگرس و در افغانستان). با توجه به تلاش‌های انجام شده برای جلوگیری از شکار غیرقانونی و تجارت، انتظار می‌رود ظرفیت‌های کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی برای رسیدگی به این موضوع بیشتر شود. بنابراین، این فقدان ظرفیت در مورد پیشگیری از شکار غیرقانونی یک موضوع فوری و اولویت‌دار است که باید در آینده نزدیک به آن پرداخته شود (CAMI PoW ۲.۲ و ۱۹.۶، پیوست ۲).

### ۳.۱.۲. انتقال بیماری از دام به پلنگ و گونه‌های طعمه

بیماری به‌عنوان یک تهدید مستقیم برای پلنگ‌ها کمتر به‌عنوان موضوعی مرتبط در نظر گرفته شد، اما انتقال بیماری‌ها از دام به گونه‌های طعمه می‌تواند از طریق از بین بردن طعمه‌های وحشی پلنگ‌ها را تهدید کند. این موضوع به‌عنوان یک مشکل مهم در سراسر محدوده معرفی شد (نمره ۲.۵؛ جدول ۳.۱، CAMI PoW ۴.۱۱، پیوست ۲). برای مثال، در بخش‌هایی از منطقه قفقاز، جمعیت گراز که طعمه‌ی بسیار مهمی برای پلنگ‌ها است به دلیل انتقال تب‌خوکی آفریقایی از خوک‌های اهلی به شدت کاهش یافته است. افزایش تعداد دام و شیوه‌های نامناسب دامداری به انتقال بیماری کمک می‌کند. خدمات دامپزشکی و کنترل بیماری موجود در قفقاز قادر به مدیریت این مشکل هستند، اما بازیابی گونه‌های طعمه وحشی فراتر از مسئولیت‌ها و ظرفیت‌های آنها است. انتقال بیماری در ترکمنستان و قزاقستان کمتر به‌عنوان موضوعی مرتبط (مهم) انگاشته شد (پیوست ۳).

### ۳.۱.۳. کاهش طعمه

بهره‌برداری ناپایدار از طعمه توسط جوامع محلی (برای مثال، شکار غیرقانونی و/یا شکار بیش از حد طعمه)، از دست دادن زیستگاه (از جمله چرای بیش از حد دام)، تغییر زیستگاه (از جمله اثرات تغییرات آب و هوایی)، و ناکافی بودن اجرای قانون و ظرفیت‌ها برای رسیدگی و تنظیم این موضوعات، محرک‌هایی هستند که می‌توانند منجر به کاهش و یا از بین رفتن طعمه‌های وحشی پلنگ شوند. این محرک‌ها با افزایش مرگ و میر پلنگ ناشی از گرسنگی و آزار و اذیت تلافی‌جویانه انسان در پاسخ به افزایش تلفات دام در اثر حملات پلنگ، بر بقای پلنگ تأثیر منفی می‌گذارند. شدت کاهش طعمه بین کشورهای واقع در



گستره پراکندگی پلنگ ایرانی متفاوت اما در اکثر آنها یک موضوع مرتبط است. اما ظرفیت‌های موجود برای رسیدگی به آن به‌ویژه در البرز-کپه داغ، زاگرس و محدوده‌ی شرقی (زیستگاه‌های پلنگ در پاکستان، افغانستان، ازبکستان و تاجیکستان) کم تا متوسط است (جدول ۳.۱، پیوست ۳). با پیشرفت‌های فن‌آوری‌های موجود هم چون استفاده از دوربین‌های دید در شب و اسلحه‌های جنگی که شکار غیر قانونی پلنگ و طعمه‌هایش را تسهیل می‌کنند، و نیز تجارت غیرقانونی اسلحه، انتظار می‌رود این موضوع افزایش یابد و در نتیجه باید به عنوان اولویت اصلی در نظر گرفته شود (CAMI PoW، ۲.۳، ۲.۴، ۱۹.۴، ۱۹.۶ و ۱۹.۷، پیوست ۲).

#### ۳.۱.۴. تکه تکه شدن زیستگاه، از دست دادن زیستگاه و تغییر زیستگاه

تغییر زیستگاه، از دست دادن زیستگاه و تکه تکه شدن زیستگاه اهمیت بسیار بالایی دارند (CAMI PoW، ۱۹.۲، ۱۹.۴، و ۱۹.۵، پیوست ۲). در حالی که تقریباً در همه کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی (این مسایل -م) مهم در نظر گرفته می‌شود (نمرات ۲.۴ و ۲.۲؛ جدول ۳.۱)، به طور کلی اما ظرفیت کافی برای رسیدگی به آنها وجود ندارد (نمره ۱.۳؛ جدول ۳.۱). در این بین به ویژه باید به شرق افغانستان و شمال پاکستان اشاره کرد که به دلیل فرآیندهای جنگل زدایی و منطقه قفقاز که زیستگاه‌ها به دلیل توسعه مداوم زیرساخت‌ها، به ویژه جاده‌ها و خطوط لوله، به طور فزاینده‌ای تکه تکه می‌شوند. از دست دادن زیستگاه، تغییر و تکه تکه شدن به وسیله عوامل متعددی از جمله تغییر اقلیم، زیاد شدن سکونتگاه‌های انسانی و تغییر کاربری زمین (به عنوان مثال توسعه زمین‌های کشاورزی)، حصارهای (فنس‌های) مرزی و عدم همکاری‌های فرامرزی انجام شده است (شکل ۳.۱). حصارهای مرزی می‌توانند محدودیتی برای پیوستگی باشند زیرا به طور بالقوه حرکات پلنگ و طعمه‌هایش را محدود می‌کنند (به عنوان مثال در ایران-ترکمنستان، جنوب ترکیه-سوریه و ترکمنستان-قزاقستان). در برخی از کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی، مین‌های زمینی کار گذاشته شده در مناطق حساس راهبردی نیز یک تهدید محسوب می‌شود (به عنوان مثال در افغانستان، ارمنستان، آذربایجان و ترکیه).

#### ۳.۱.۵. مرگ و میر جاده‌ای/تصادفات

از آنجایی که پلنگ گونه‌ی است با گستره‌ی وسیع، یکی از تهدیدات برای بقای آن مرگ و میر ناشی از تصادف با خودروها است، برای مثال در منطقه زاگرس (پیوست ۳) و در شمال شرق ایران در منطقه البرز-کپه داغ. این موضوع البته ارتباط نزدیکی با تکه تکه شدن زیستگاهی دارد که در بالا توضیح داده شد. اگرچه در حال حاضر مرگ و میر ناشی از تصادف موضوعی با اهمیت بسیار بالا تلقی نمی‌شود (نمره ۱.۳؛ جدول ۳.۱)، اما نمی‌توان گفت که در صورت بیشتر شدن آن در نتیجه افزایش توسعه زیرساخت‌ها، ظرفیت کافی برای مقابله با این موضوع وجود خواهد داشت یا خیر (امتیاز ۱.۳؛ جدول ۳.۱). به کار

گیری روش‌های مداخله‌گر یا مقابله‌کننده، مانند پل‌های سبز یا زیرگذرها، به دلیل نیاز بسیار زیادشان به منابع، تخصص و اراده سیاسی دشوار است.

### ۳.۱.۶. انزوا و فقر ژنتیکی جمعیت‌های پلنگ

مسائل ذکر شده در مورد تکه‌تکه شدن، از دست دادن و تغییر زیستگاه، همراه با کاهش جمعیت، می‌تواند منجر به انزوای جمعیت‌های کوچک پلنگ و در نتیجه فقر ژنتیکی آنها شود. تکه‌تکه شدن زیستگاه‌ها پراکنش افراد و تبادل بین جمعیت‌های همسایه را به طور فزاینده‌ای دشوار و مخاطره‌آمیز می‌کند زیرا پلنگ‌ها ممکن است هنگام عبور از مناطقی که حضور انسان در آنها غالب است (جمعیت زیادی دارند) کشته شوند. نگرانی‌های اصلی ناشی از این محدودیت‌ها، حرکات محدود (به‌ویژه ماده‌ها)، فقدان تولید مثل و فقر ژنتیکی جمعیت پلنگ (برای مثال در عراق) است. تفاوت‌هایی در ظرفیت‌ها برای پرداختن به مسئله انزوا (مانند زیستگاه مناسب، ظرفیت مهندسی، امکانات مالی، منافع سیاسی و درک علمی) و هم چنین در میزان آگاهی از شدت فقر ژنتیکی جمعیت پلنگ (پیوست ۳) بین کشورها وجود دارد. فقدان بینش علمی در کشورهای سراسر محدوده پراکندگی پلنگ ایرانی باید مورد توجه قرار گیرد (CAMI PoW ۱۹.۷، پیوست ۲).

### ۳.۱.۷. سگ‌های ولگرد، سگ‌های آبادی‌ها و سگ‌های گله

مسائل مربوط به سگ‌های ولگرد، سگ‌های آبادی‌ها و سگ‌های گله را می‌توان یک تهدید و همچنین یک محرک در نظر گرفت. حملات پلنگ به سگ‌های گله، که می‌تواند با پارس سگ و رفتار تهاجمی نسبت به پلنگ تحریک شود، و جذب کلی پلنگ به سگ به عنوان یک طعمه بالقوه، می‌تواند منجر به تعارض انسان و پلنگ و کشتارهای تلافی جویانه شود (مثلاً در مناطق مرزی بین ترکمنستان و ایران). با این حال، سگ‌ها به طور بالقوه می‌توانند بیماری‌ها را گسترش دهند، به پلنگ‌ها و گونه‌های طعمه آنها حمله کرده و آنها را زخمی کنند، که این‌ها می‌تواند بقای پلنگ را تهدید کند. در حال حاضر در تمامی کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی این مشکل که به تازگی آغاز شده به نظر مهم نمی‌رسد (نمره ۱.۶؛ جدول ۳.۱)، اما (مشکل این جاست-م) که موضوع به درستی درک نشده و پژوهشی نیز انجام نشده است (جدول ۳.۱ و CAMI PoW ۴.۲ و ۱۹.۳، پیوست ۲).

### ۳.۲. محدودیت‌ها در کاهش تهدیدها و محرک‌ها

حفاظت از پلنگ ایرانی مستلزم کاهش تهدیدات و محرک‌ها در ابعاد جغرافیایی وسیع است. محدودیت‌هایی که مانع از دستیابی به اهداف حفاظتی می‌شوند نیز مورد بحث قرار گرفت.

### ۳.۲.۱. سیاست‌های شکست خورده، بی‌ثباتی سیاسی و درگیری مسلحانه

سیاست‌های شکست خورده، بی‌ثباتی سیاسی و درگیری‌های مسلحانه به‌عنوان یک محدودیت اساسی در سراسر گستره پلنگ ایرانی دیده شد. این که چگونه گونه‌ای که گفته می‌شود از نظر قانونی در سراسر محدوده حفاظت شده است، در حال کاهش است خود بیانگر سیاست‌های ناموفق است. ناکافی بودن اجرای قانون و کنترل بر شیوه‌های چرای دام، اثربخشی مناطق حفاظت‌شده، آزار و اذیت، و اجرای ضعیف قوانین و مقررات در اقتصاد دامپروری در سطح ملی می‌توانند منجر به سیاست‌های ناموفق شود. هنگامی که تعارض بر سر اهداف یا بده بستان‌های بین اولویت‌ها و یا بین وزارتخانه‌های مختلف ایجاد می‌شود، استدلال‌های زیست محیطی اغلب به نفع عوامل اقتصادی نادیده گرفته می‌شوند. این می‌تواند به این معنی باشد که سیاست‌های شکست خورده نمی‌توانند با موفقیت از تجاوز به مناطق حفاظت‌شده، ترویج توسعه زیرساخت‌ها در مناطق حساس و/یا نادیده گرفتن اقدامات کاهنده احتمالی جلوگیری کنند. بی‌ثباتی سیاسی و درگیری‌های مسلحانه می‌تواند اجرای تلاش‌های حفاظتی را مختل کند.

### ۳.۲.۲. نگرش مردم، ارزش‌ها و فشارهای اجتماعی، هنجارهای فرهنگی و ناآگاهی

اعتقاد بر این است که نگرش‌های مردم، ارزش‌ها و فشارهای اجتماعی، هنجارهای فرهنگی، ناآگاهی و احساسات منفی احتمالی نسبت به حفاظت (برای مثال مناطق حفاظت‌شده و سیاست‌های محدودکننده محیط زیستی) تنگناهای مهم در تلاش‌های حفاظتی هستند. به‌عنوان مثال، این‌ها می‌توانند مانع از حفاظت از حیات وحش در خارج از مناطق حفاظت‌شده شوند، بر اثربخشی مناطق حفاظت‌شده و کشتار پلنگ (فرصت طلبانه) از روی ترس یا غرور تأثیر بگذارند، و هم چنین می‌توانند بر نرخ تداوم از دست دادن و تغییر زیستگاه تأثیر بگذارند. از آنجایی که این نگرش‌ها می‌توانند بر رفتار و اولویت‌های افراد (محلی) تأثیر بگذارند، این موضوع محدودیت مهمی است که باید در نظر گرفته شود (CAMI PoW ۱۹.۹، ۱۹.۱۰ و ۱۹.۱۱، پیوست ۲).

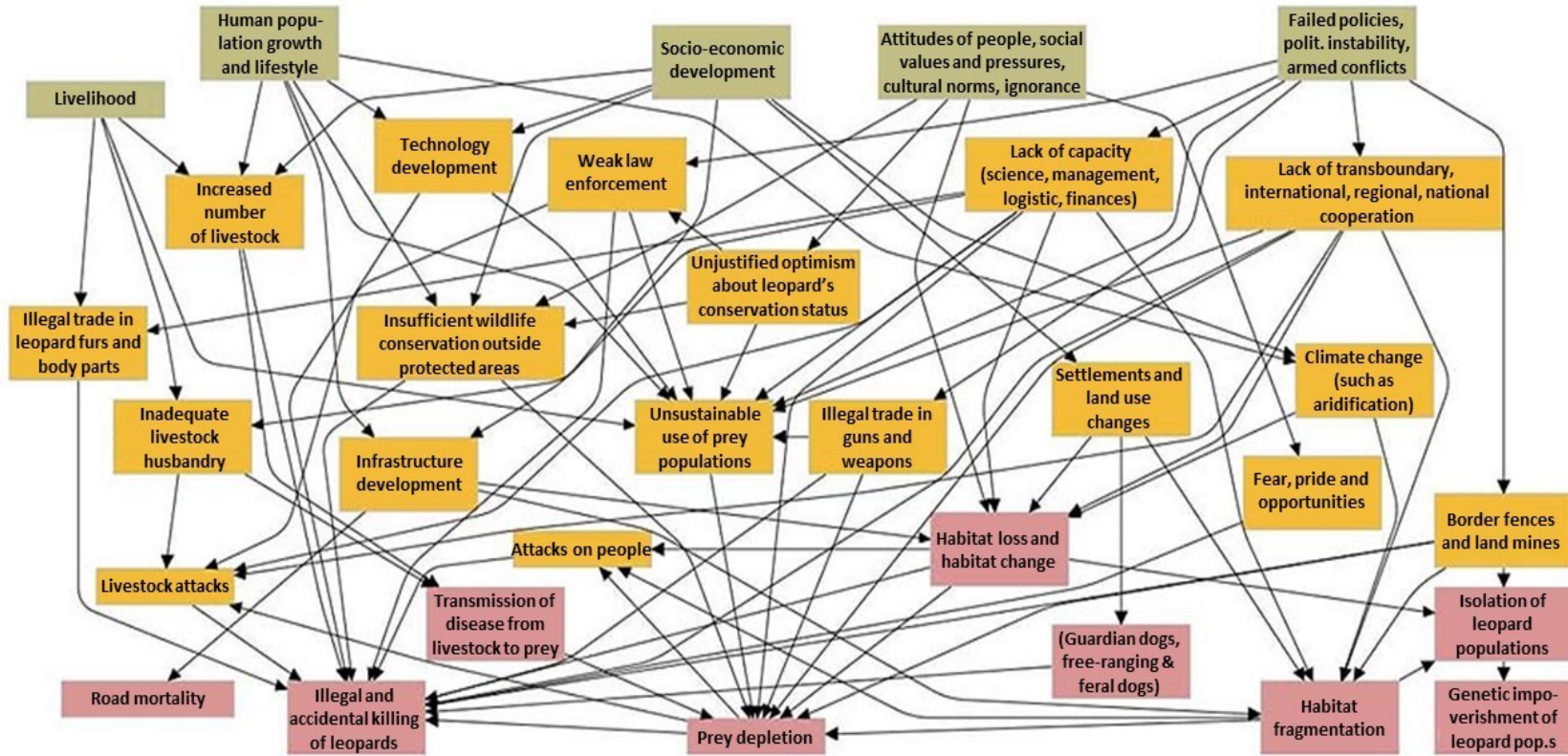
### ۳.۲.۳. توسعه اجتماعی-اقتصادی، رشد جمعیت انسانی و سبک زندگی و معیشت

سرانجام، توسعه اجتماعی-اقتصادی، معیشت و رشد جمعیت انسانی و سبک زندگی به‌عنوان محدودیت‌های احتمالی شناسایی شدند. این محدودیت‌ها می‌توانند بر محرک‌ها تأثیر بگذارند: سکونتگاه‌ها و تغییر کاربری زمین، تغییرات آب و هوایی، توسعه زیرساخت‌ها و توسعه فناوری (شکل ۳.۱). با توجه به رشد مداوم جمعیت انسانی، تحولات اجتماعی-اقتصادی، و آرزوها برای بهبود معیشت، توجه به این محدودیت‌ها در راهبرد مهم است، اما پرداختن به آنها به‌طور موثر دشوار است.

جدول ۳.۱ جدول رتبه‌بندی تهدید، محدودیت‌ها، محرک‌ها و تهدیدات شناسایی شده (جاری و نوپیدا) را نشان می‌دهد که در کل محدوده پلنگ ایرانی رتبه‌بندی شده‌اند. محرک‌ها (D) و تهدیدات (T) بر اساس اهمیت/شدت (نمرات: ۰ = وجود ندارد، ۱ = اندک، ۲ = متوسط، ۳ = عمده) و ظرفیت‌های موجود برای رسیدگی به آنها (نمرات: ۱ = ضعیف، ۲ = متوسط، ۳ = خوب) رتبه‌بندی شدند. برای دیدن جدول دقیق‌تر که نمرات منطقه‌ای و در صورت لزوم، امتیازات خاص کشور را نشان می‌دهد، به پیوست ۳ مراجعه کنید. نحوه پیوند محدودیت‌ها، محرک‌ها و تهدیدها در درخت مشکلات (شکل ۳.۱) به تصویر کشیده شده است.

محدودیت‌ها		
رشد جمعیت انسانی و سبک زندگی و معیشت		
نگرش‌ها: ارزش‌ها/فشارهای اجتماعی، هنجارهای فرهنگی، ناآگاهی (از جمله احساسات منفی نسبت به حفاظت)		
توسعه اجتماعی-اقتصادی		
سیاست‌های شکست خورده، بی‌ثباتی سیاسی و درگیری‌های مسلحانه (از جمله اولویت‌ها در دستور کار دولت)		
محرک‌ها	اهمیت/شدت	ظرفیت
بهره برداری ناپایدار از جمعیت‌های طعمه (شکار غیرقانونی/شکار بیش از حد)	۲/۷	۲/۴
دامداری ناکافی	۲/۵	۲/۱
افزایش تعداد دام	۲/۵	۲/۱
حفاظت ناکافی از حیات وحش در خارج از مناطق حفاظت‌شده	۲/۵	۱/۳
سکونتگاه‌ها و تغییرات کاربری اراضی	۲/۴	۱/۲
ضعف اجرای قانون	۲/۴	۱/۳
توسعه زیرساخت‌ها	۲/۳	۱/۰
تغییرات آب و هوایی (خشکسالی، کمبود آب و غیره)	۲/۲	۱/۸
تجارت غیرقانونی اسلحه و مهمات	۲/۱	۱/۵
فقدان همکاری فرامرزی/منطقه‌ای/ملی	۲/۱	۱/۸
حصارهای مرزی	۲/۰	۱/۳
فقدان ظرفیت‌ها (شامل دانش علمی، کمبود متخصص) و پشتیبانی (لجستیک، بودجه، دانش فنی)	۱/۹	۱/۸
توسعه فناوری (تسهیل شکار غیرقانونی)	۱/۶	۱/۳
خوش بینی غیر قابل توجیه در مورد وضعیت حفاظتی پلنگ	۱/۵	۱/۳
تجارت غیر قانونی پوست و اعضای بدن	۱/۲	۱/۶
تهدیدها	اهمیت/شدت	ظرفیت
انتقال بیماری از دام به پلنگ و طعمه‌های آن	۲/۵	۱/۷
تکه تکه شدن زیستگاه	۲/۴	۱/۳

۱/۵	۲/۳	کشتار تلافی جویانه (T) در پاسخ به تلفات دام در اثر حملات پلنگ (D)
۱/۳	۲/۲	از دست دادن/تغییر زیستگاه (از جمله اصلاح زیستگاه)
۲/۲	۲/۲	کاهش طعمه وحشی کلیدی
۱/۴	۱/۹	انزوای جمعیت‌های پلنگ
۱/۵	۱/۷	فقر ژنتیکی جمعیت‌های پلنگ
۱/۴	۱/۶	سگ‌های ولگرد، سگ‌های آبادی (خانگی) و سگ‌های گله
۱/۳	۱/۵	کشتار غیرقانونی (T) از روی ترس، غرور و فرصت طلبی (D)
۱/۰	۱/۴	کشتار تلافی جویانه (T) در پاسخ به حملات به انسان (D)
۱/۳	۱/۳	مرگ و میر جاده‌ای/برخورد با خودرو



شکل ۳.۱ درخت مشکلات. قهوه‌ای = محدودیت‌ها، نارنجی = محرک‌ها، و قرمز = تهدیدها. برای جزئیات و رتبه‌بندی نسبی جدول ۳.۱ و پیوست ۳ را ببینید.

#### ٤. فهرست منابع

- Breitenmoser U., Lanz T., Vogt K. & Breitenmoser-Würsten C. 2015. How to save the cat - Cat Conservation Compendium, a practical guideline for strategic and project planning in cat conservation. Cat News Special Issue 9, 36 pp.
- IUCN SSC Species Conservation Planning Sub-Committee (2017) Guidelines for Species Conservation Planning. Version 1.0. Gland, Switzerland: IUCN. xiv + 114 pp.

## پیوست ۱. فهرست شرکت کنندگان در کارگاه

نام	نام خانوادگی	آدرس ایمیل	وابسته به	کشور
نصرت الله	جاهد	nasratjahed@gmail.com		افغانستان
زلمای	محب	mohebzalmai@yahoo.com	WCS برنامه افغانستان	افغانستان
واصیل	آنانیان	vananyan@wwfcaucasus.org	WWF ارمنستان	ارمنستان
ایگور	خوروزیان	igor.khorozyan@gmail.com	دانشگاه گوتینگن	ارمنستان
الکساندر	مالخاسیان	amalkhasyan@wwfcaucasus.org	WWF ارمنستان	ارمنستان
کارن	مانولیان	kmanvelyan@wwfcaucasus.org	WWF آذربایجان	ارمنستان
کونول	احمدوفا	kahmadova@wwfcaucasus.org	WWF آذربایجان	آذربایجان
الشاد	عسگرف	easkerov@wwfcaucasus.org	WWF آذربایجان	آذربایجان
ماکا	بیتسازده	mbitsadze@wwfcaucasus.org	WWF-CauPO	گرجستان
بجان	لو تکپانیدزه	bejan.lortkipanidze@nacres.org	NACRES	گرجستان
محمد	فرهادی نیا	mohammad.farhadinia@zoo.ox.ac.uk	WildCRU	ایران
کاوه	حب علی	kavehobeali@gmail.com,		ایران
مرضیه	موسوی	mrmussavi@yahoo.com	سازمان حفاظت محیط زیست ایران	ایران
محمد	نصرتی	nosrati6745@gmail.com	سازمان حفاظت محیط زیست ایران	ایران
نیلوفر	ریسی	n.raeesi.ch@gmail.com		ایران
پوریا	سپهوند	sepahvand.pooriya@gmail.com		ایران
بهاره	شهریاری	b.sh.iran2010@gmail.com	سازمان حفاظت محیط زیست ایران	ایران
محمود	صوفی	mahmood.soofi@biologie.uni-goettingen.de	دانشگاه گوتینگن	ایران
حنا	رضا	hanaahmad.raza@gmail.com	Nature Iraq	عراق
مارک	پستوف	vipera@dront.ru		قزاقستان
ولادیمیر	ترنتیف	vladi14_2000@yahoo.co.uk		قزاقستان



پاکستان		Kabir_ajk@hotmail.com	کبیر	محمد
روسیه	WWF روسیه	NDronova@wwf.ru	درونوفا	ناتالیا
روسیه	موسسه بوم شناسی و تکامل Severtsov	j.a.hernandez.blanco@gmail.com	هرناندز بلانکو	جوزه آنتونیو
روسیه	موسسه بوم شناسی مناطق کوهستانی در آکادمی علوم روسیه	pkhitikov@mail.ru	پاخیتیکوف	عالیم
روسیه	موسسه بوم شناسی و تکامل Severtsov	felis.melanes@yandex.ru	یاچمینکوف	آنا
ترکیه	دانشگاه آنکارا	Ozgun.Emre.Can@ankara.edu.tr	کان	اوزگان امره
ترکیه		denizmengulluoglu@gmail.com	منگولولوگلو	دنیز
ترکمنستان	پناهگاه Sunt Hasardag	hojamurad@mail.ru	حجامرادف	حجامراد
ترکمنستان	رئیس گروه علوم پناهگاه طبیعت ایالتی بادخیز	nurybathyz@gmail.com	هودایکلیف	نورمهمت
ترکمنستان	De facto CAMI focal point	shirinkarryeva.sk@gmail.com	کاریفا	شیرین
ترکمنستان	رئیس گروه علوم پناهگاه طبیعت ایالتی کپه داغ	aknabatkopetdag@gmail.com	پوتایفا	آکنابات
ازبکستان	موسسه تحقیقات جانوری MSF/	mgritsina@gmail.com	گریستینا	ماریا
ازبکستان	بنیاد Michael Succow	rustam.murzakhanov@succow-stiftung.de	مرزاخانف	رستم
سایر کشورها	دانشگاه هامبولت برلین	benjamin.bleyhl@geo.hu-berlin.de	بلیل	بنجامین
سایر کشورها	انجمن اروپایی باغ وحش ها و آکواریومها	jdferreira@zoo.pt	فریرا	جوزه دیاز
سایر کشورها	Silvestris	peter.gerngross@silvestris.at	گرنگروس	پیتر
سایر کشورها	دانشگاه هامبولت برلین	arash.ghoddousi@gmail.com	قدوسی	آرش
سایر کشورها	WWF آلمان	aurel.heidelberg@wwf.de	هیدلبرگ	آرل
سایر کشورها	دانشگاه هامبولت برلین	tobias.kuemmerle@geo.hu-berlin.de	کومرل	توبیاس
سایر کشورها	انجمن حفاظت حیات وحش	sostrowski@wcs.org	استراوسکی	استفان
سایر کشورها	صندوق طبیعت قفقاز	naryntrosen@gmail.com	روزن	تاتیانا
سایر کشورها	EAZA	sliwa@koelnerzoo.de	سلیوا	الکساندر
تسهیلگر	گروه تخصصی گربه سانان	ch.breitenmoser@kora.ch	بریتنموزر	گریستین

تسهیلگر	گروه تخصصی گربه سانان	u.breitenmoser@kora.ch	بریتنموزر	اورس
تسهیلگر	گروه تخصصی گربه سانان	ebrouwer@fastmail.fm	بروور	الینه
تسهیلگر	گروه تخصصی گربه سانان	t.lanz@kora.ch	لنز	تایا

## پیوست ۲. فعالیت‌های مرتبط با CMS CAMI PoW

برنامه کاری برای طرح پست‌اندازان آسیای مرکزی (۲۰۲۶-۲۰۲۱) - نکات CAMI به سرتاسر فعالیت‌ها اشاره دارد (همکاری فرامرزی: صفحات ۷-۶؛ شکار غیرقانونی، تصرف و تجارت: صفحات ۷-۸؛ چرای بیش از حد و رقابت حیوانات اهلی: صفحات ۱۱-۱۰؛ مشارکت اجتماعی و بهره برداری پایدار: صفحات ۱۲-۱۱؛ توسعه ظرفیت: صفحات ۱۳-۱۲؛ پلنگ: صفحات ۲۰-۱۹؛ هماهنگی، به اشتراک گذاری داده‌ها و فرآیندهای بررسی: صفحه ۲۶؛ و تأمین مالی: صفحات ۲۷-۲۸).

اولویت	مسئول	۱. همکاری فرامرزی
متوسط	CMS، سازمان‌های دولتی	<p>۱.۱. افزایش درک فرآیندهای سیاسی و بهره برداری بهینه از آن‌ها، به ویژه:</p> <p>الف) CMS یک بازنگری از فرآیندهای رسمی در هر کشور واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی در مورد پذیرش موافقت‌نامه‌های حفاظت فرامرزی را هماهنگ کند؛ و</p> <p>ب) برجسته کردن مناطقی که CMS و سایر شرکای حفاظت می‌توانند در آنها تأثیر داشته باشند.</p>
متوسط	CMS، سازمان‌های غیردولتی بین المللی، سازمان‌های غیردولتی، موافقت‌نامه‌های چندجانبه زیست محیطی (MEA) مربوطه و مجامع بین‌المللی، سازمان‌های دولتی	<p>۱.۲. بر اساس توافقات موجود، به ویژه:</p> <p>الف) استفاده از پژوهش لکه‌های داغ (hotspots) زیستی فرامرزی برای شناسایی نقاط اولیه برای همکاری افزایشی با سایر موافقت‌نامه‌های زیست‌محیطی چندجانبه (MEAs)، موافقت‌نامه‌های دولتی/چندشریک و پلتفرم‌ها در منطقه‌ی آسیای مرکزی (CAMI)؛</p> <p>ب) مشارکت و ادغام حفاظت از گونه‌های مهاجر در MEAهای مربوطه؛</p> <p>پ) بررسی امکان تقویت همکاری بین CITES و CMS در CAMI مشابه طرح مشترک گوشتخواران آفریقایی CITES-CMS.</p> <p>ت) شریک شدن با فرآیندهای جاری در سایر اقدامات موثر حفاظتی مبتنی بر منطقه (OECM) مانند گروه‌های کاری CBD و IUCN با هدف ادغام CAMI؛</p> <p>ث) ترویج تبادل منظم بین نقاط کانونی ملی CMS و سایر MEAهای مربوطه.</p>
زیاد	CMS، IUCN، سازمان‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی، GSLEP	<p>۱.۳. اجرای توصیه‌های ذکر شده در مطالعه لکه‌های داغ فرامرزی، به ویژه:</p> <p>الف) ادامه روند برای برجسته کردن سایت‌های اولویت‌دار؛</p> <p>ب) شناسایی ذینفعان و کارگزاران حیاتی در همه‌ی لکه‌های داغ؛</p> <p>پ) تشکیل گروه‌های کاری برای هر یک از سایت‌های اولویت‌دار پیشنهادی به منظور ایجاد جریان‌های کاری برای ایجاد همکاری فرامرزی در صورت لزوم؛</p>

		ت) برگزاری کارگاه‌های هدفمند برای محل‌های دارای اولویت مشخص شده در پژوهش؛ ث) تشویق کشورها به تنظیم یادداشت‌های تفاهم یا موافقت‌نامه‌هایی برای حفاظت از این مکان‌های دارای اولویت؛ و) بررسی و به روز رسانی پژوهش لکه‌های داغ فرامرزی برای نشست بعدی کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی CAMI.
زیاد/متوسط	CMS، تمام سازمان‌های غیردولتی با حضور در کشورهای مربوطه، موسسات علمی	۱.۴. ایجاد و تقویت همکاری در سطح علمی و کاری، به ویژه: الف) ادامه ترویج همکاری‌های رسمی و غیررسمی از طریق کارگروه‌ها و کنفرانس‌های علمی؛ ب) تشویق به همکاری در سطح میدانی و کاری در زمینه بررسی میدانی، پژوهش، پایش و مدیریت و همچنین برای سفرهای مطالعاتی و بازدیدهای تبادلی (exchange visits).
زیاد	CMS، آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۱.۵. افزایش آگاهی در مورد مزایای همکاری فرامرزی بین دولت‌ها و ذینفعان.
متوسط	CMS، سازمان‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۱.۶. استفاده از دانش و تجربه موجود برای پیشبرد همکاری‌های فرامرزی، به عنوان مثال، در نظر گرفتن ابزار تشخیصی IUCN (IUCN diagnostic tool) برای تجزیه و تحلیل امکان‌سنجی ایجاد مناطق حفاظت‌شده فرامرزی (TBCA).
زیاد	CMS، سازمان‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۱.۷. توسعه راه‌حل‌های فرامرزی برای تسهیل حذف و / یا کاهش حصارهای مرزی.
زیاد	CMS، سازمان‌های دولتی	۱.۸. از همه کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی CAMI بخواهید به طرف قرارداد CMS و CITES تبدیل شوند.
<b>اولویت</b>	<b>مسئول</b>	<b>۲. شکار، تصرف و تجارت غیرقانونی</b>
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۲.۱. ترویج بازنگری قوانین ملی (در راستای برنامه قانونگذاری ملی CMS) و اجرای آن در رابطه با شکار، تصرف و تجارت غیرقانونی (شامل مجازات‌های مربوطه، ساده‌سازی مراحل اداری، مکانیسم‌های پرداخت پاداش برای ایجاد انگیزه‌های کافی برای کارکنان مجری و سرمایه‌گذاری مجدد جریمه‌های بدست آمده در حفاظت، تقویت اختیارات اجرایی محیط‌بانان و شناسایی جرایم سایبری) و اطمینان از رعایت قوانین CITES.
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۲.۲. افزایش و تقویت ظرفیت فنی محیط‌بانان و سایر پرسنل اجرایی مربوطه برای مقابله با شکار، تصرف و تجارت غیرقانونی، از جمله با تهیه تجهیزات مناسب برای مقابله با این موارد (همچنین به ۷.۵ مراجعه کنید).
زیاد/متوسط	آژانس‌های دولتی، موسسه‌ها/نهادهای علمی	۲.۳. ترویج استفاده از فناوری‌ها، روش‌ها و ابزارهای جدید برای اجرا (از جمله استفاده از روش‌های SMART (شامل ابزارهای بررسی و گزارش مکانی)، سگ‌های شناسایی، ارزیابی ریسک‌ها).

زیاد/متوسط	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی (TRAFFIC (tbc)، CITES (tbc)	۲.۴. بهبود ارتباطات و همکاری بین سازمانی (یعنی گروه‌های ویژه چند سازمانی) در سطوح ملی و منطقه‌ای در رابطه با موضوعات علمی، مدیریتی و اجرایی (به عنوان مثال از طریق توسعه شبکه اجرای حیات وحش و همکاری بیشتر با گمرک، کنترل مرزی، پلیس و قوه قضاییه).
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی (TRAFFIC (tbc)، CITES (tbc)	۲.۵. حمایت و امنیت دادن به جوامع محلی که در رسیدگی به شکار، تصرف و تجارت غیرقانونی کمک می‌کنند از طریق گسترش و توسعه "شبکه‌های شهروندی/خبرگزار".
متوسط	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۲.۶. ترویج همکاری بین آژانس‌های مربوطه برای بهبود دسترسی و اقدام علیه شکار، تصرف و تجارت غیرقانونی اطلاعات در اینترنت.
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۲۸. ترویج و پرورش رویکردهای اجتماع- و انگیزه-محور برای مبارزه با علل اساسی شکار غیرقانونی (هم‌چنین به بخش ۵ مراجعه کنید).
<b>اولویت</b>	<b>مسئول</b>	<b>۴. چرای بی رویه و رقابت دام</b>
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسه‌ها/نهادهای علمی، سازمان‌های غیردولتی	۴.۱. انجام پژوهش‌ها در مورد بهره‌وری و تناسب مراتع، اثرات بیماری، مدیریت چرا و دام، گستره و ابعاد گله‌های موجود به عنوان سرمایه‌گذاری، امکان‌سنجی دامداری سنتی، ترسیب کربن دام در مقابل خاک / مرتع، تعارض حیات وحش، اثرات تغییرات آب و هوا و استفاده فصلی و آرایه نتایج به مدیران مربوطه.
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسه‌ها/نهادهای علمی، سازمان‌های غیردولتی	۴.۲. بازنگری و اصلاح هنجارهای چرای موجود (اعم از قانونی و مرسوم) بر اساس ظرفیت تحمل و زیستگاه حیات وحش حیاتی
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۴.۳. شناسایی مسیرهایی برای ایجاد مکانیسم‌هایی که صاحبان دام را به سرمایه‌گذاری در کیفیت (ترویج نژاد، سلامت گله، محصولات دامی با ارزش افزوده، بهره‌وری) تشویق می‌کند تا کمیت.
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۴.۴. توسعه و ترویج برنامه‌های آگاهی و آموزشی در میان جوامع گله دار در مورد حفاظت از حیات وحش، حل تعارضات، و تأثیر ناخواسته تشدید دام.
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی، مشاغل	۴.۵. ترویج طیف وسیعی از راهبردها (مانند معیشت جایگزین، ممنوعیت چرای موقتی و غیره) در جوامع گله دار برای کاهش تعداد دام و تمرکز بر دام به عنوان دارایی اصلی آنها.

زیاد	آژانس‌های دولتی که توسط سازمان‌های غیردولتی تسهیل می‌شوند	۴.۶. ایجاد گروه‌های کاری مشترک با سازمان‌های مربوطه، از جمله جوامع دامداران، برای رسیدگی به مسائل مربوط به بهره برداری از مراتع و حفاظت از حیات وحش.
زیاد	آژانس‌های دولتی، جوامع محلی، سازمان‌های غیردولتی	۴.۷. ایجاد مکانیسم‌های تشویقی برای اعضای جوامع گله‌دار که در نزدیکی حیات وحش و/یا مناطق حفاظت‌شده/ گذرگاه‌های زیست‌محیطی زندگی می‌کنند تا به محیط‌بانان جامعه تبدیل شوند (همچنین به ۵.۱، ۵.۸ و ۵.۱۱ مراجعه کنید).
زیاد	آژانس‌های دولتی، علم. سازمان‌های غیر دولتی، گله داران، جوامع محلی	۴.۸. یافتن گزینه‌هایی را برای به حداقل رساندن چرای دام در مسیرهای مهاجرت حیات وحش (هرجا امکان آن وجود دارد).
متوسط	آژانس‌های دولتی، بخش بیمه، سازمان‌های غیردولتی	۴.۹. تشویق دامداران برای بیمه‌ی دام‌های خود در برابر بلایای طبیعی و منع آن‌ها از کشتار حیات وحش در مواقع تلفات سنگین دام.
متوسط	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۴.۱۰. ارائه طرح‌های صدور گواهینامه برای محصولات دامی که از مراتع مدیریت شده پایدار تولید می‌شوند.
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی، جوامع محلی، گله داران	۴.۱۱. حمایت از واکسیناسیون دام‌ها و سگ‌های گله در برابر بیماری‌های قابل انتقال به حیات وحش که در یک زیستگاه هستند.
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی، جوامع محلی، گله داران	۴.۱۲. بررسی روش‌هایی برای کنترل و کاهش تعداد سگ‌های گله و آزاد و رصد تأثیر آن‌ها بر جمعیت حیات وحش.
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی، جوامع محلی، موسسه‌ها/نهادهای علمی	۴.۱۳. اجرا و ترویج استفاده از روش‌های کاهش تعارض برای جلوگیری از تعارض حیات وحش و دام.
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی، موسسه‌ها/نهادهای علمی	۴.۱۴. طراحی طرح‌های مدیریت مراتع چرا بر اساس پژوهش‌های علمی و با مشارکت جوامع محلی در خارج از مناطق حفاظت‌شده.

	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی، جوامع محلی، موسسه‌ها/نهادهای علمی	۴.۱۵. ترویج مدیریت مراتع جامعه-محور برای افزایش مالکیت و مسئولیت در قبال حفاظت از مراتع توسط جوامع محلی.
<b>اولویت</b>	<b>مسئول</b>	<b>۵. مشارکت جامعه و بهره برداری پایدار</b>
زیاد	سازمان‌های غیردولتی ملی و بین المللی	۵.۱. ترویج طرح‌های معیشت پایدار مرتبط با شرایط حفاظتی و محلی که باید در درازمدت به نفع حفاظت و کل جوامع باشد.
متوسط	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی بین المللی، آژانس‌های توسعه	۵.۲. حمایت از توسعه محلی (آموزش، بهداشت، انرژی و غیره)، مرتبط با حفاظت و نیازهای جوامع.
زیاد	آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۵.۳. ترغیب جوامع محلی به استفاده از آغل‌هایی که در مقابل حیوانات وحشی ایمن هستند برای جلوگیری از کشتار دام‌ها توسط این حیوانات.
زیاد/متوسط	به عنوان یک پلتفرم CMS، برای اجرا: سازمان‌های غیردولتی ملی و بین المللی	۵.۴. ترویج مقررات مصرف آب توسط دام در مکان‌هایی با منابع آبی محدود به منظور امکان دسترسی حیات وحش به آب.
زیاد/متوسط	به عنوان یک پلتفرم CMS، برای اجرا: سازمان‌های غیردولتی ملی و بین المللی	۵.۵. ایجاد و به اشتراک گذاری بهترین شیوه‌های طرح‌های بیمه جامعه-محور (شکار، سایر درگیری‌ها، آب و هوای بد و غیره) و راه اندازی طرح‌های پاداشی / حمایتی جامعه-محور.
متوسط	سازمان‌های غیردولتی ملی و بین المللی، سازمان‌های دولتی (مانند وزارت آموزش و پرورش)	۵.۶. ارائه فعالیت‌های فرهنگی و فعالیت‌های متناسب با گونه‌ها و دادن پاداش به اعضای جامعه و معلمان با انگیزه با استفاده از نمونه‌های فعلی مانند تأسیس باشگاه‌های حیات وحش و جشن گرفتن روزهای گونه‌ها و استفاده از راهبردهای ارتباطی.
متوسط	سازمان‌های دولتی، رهبران (ریش سفیدان-م) جامعه، آژانس‌های دولت محلی، سازمان‌های غیردولتی	۵.۷. ایجاد انجمن‌های کاربردی در داخل و بین جوامع در امتداد مسیرهای مهاجرت، تحت دستور دولت‌های ملی، برای تسهیل ارتباطات و همکاری.

زیاد	سازمان‌های غیردولتی محلی و ملی، موسسه‌ها/نهادهای علمی	۵.۸. ترویج و حمایت از استفاده از دانش و مهارت‌های محلی در برنامه‌های مدیریت جامعه-محور، پژوهش‌های مشارکتی و گزارش‌دهی نتایج، به زبان و قالب مناسب.
متوسط	سازمان‌های غیردولتی، شرکت‌های گردشگری	۵.۹. ترویج استفاده غیر استخراجی به ویژه اکوتوریسم جامعه-محور در منطقه CAMI و توسعه برنامه‌های اکوتوریسم پایدار.
زیاد	CMS، آژانس‌های دولتی	۵.۱۰. ادغام مسائل حفاظت از تنوع زیستی (برای گونه‌های مهاجر) در راهبردهای آژانس‌های توسعه بین‌المللی و ملی با برنامه‌های توسعه اجتماعی و روستایی.
زیاد	آژانس‌های دولتی/محلی، سازمان‌های غیردولتی	۵.۱۱. مشارکت گرفتن از حفاظت‌گرایان جامعه و ترویج مشارکت مستقیم در طرح‌های حفاظتی، مانند پایش مبارزه با شکار غیرقانونی، اکوتوریسم و علم شهروندی و توانمندسازی سازمان‌های محلی با اعطای جایگاه و نقش رسمی به آنها.
متوسط	CMS، سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی که در حال حاضر درگیر هستند	۵.۱۲. تشویق سرمایه‌گذاری سازمان‌های غیردولتی و کسب‌وکار، به‌ویژه صنایع بزرگ محلی (مانند نفت، گاز، معدن) برای حمایت از طرح‌های حفاظت در مورد گونه‌های مهاجر.
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی، جوامع	۵.۱۳. ترویج پایش منظم و صحیح از گونه‌ها و بکارگیری بهترین شیوه‌ها برای بهره‌برداری پایدار تا اطمینان حاصل شود که هرگونه شکار قانونی گونه‌ها پایدار است و از حفاظت حمایت می‌کند، با در نظر گرفتن جابجایی‌های گسترده‌ی اکثر گونه‌ها.
متوسط	سازمان‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۵.۱۴. ارزیابی امکان‌سنجی بهره‌برداری پایدار از گونه‌های CAMI در سراسر منطقه، با در نظر داشتن منافع جمع‌آوری شده برای جوامع محلی، و همچنین قوانین مربوطه.
زیاد	سازمان‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۵.۱۵. ترویج روش‌های جامعه-محور و بررسی سایر گزینه‌های بهره‌برداری پایدار از حیات وحش (مانند شکار معیشتی، عکاسی، اکوتوریسم) که مشوق‌هایی برای حفاظت و بازنگری بر اساس قوانین ایجاد می‌کنند.
<b>اولویت</b>	<b>مسئول</b>	<b>۷. توسعه ظرفیت</b>
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۷.۱. توسعه و اجرای طرح‌های مالی و برنامه‌های آموزشی در زمینه حفاظت از حیات وحش برای دانش‌آموزان و حفاظت‌گرایان جدید در زمینه بررسی، شرکت در برنامه‌های مشارکتی، برنامه‌ریزی حفاظت و اجرا با مشارکت مؤسسات علمی مرتبط و گروه‌های تخصصی گونه‌های IUCN.
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۷.۲. آموزش محیط‌بانان مناطق حفاظت‌شده و گروه‌های جامعه-محور و مدیران جامعه در مدیریت حیات وحش، تعارض انسان و حیات وحش، مبارزه با شکار غیرقانونی و توسعه حفاظت مشارکتی.



زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۷.۳. راه اندازی جلسات سالانه / دوسالانه حفاظت از حیات وحش برای کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی CAMI به عنوان یک محل تبادل نظر مستمر برای حفاظت از حیات وحش در منطقه.
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۷.۴. تقویت ظرفیت محیط‌بانان و سایر پرسنل اجرایی مربوطه برای مقابله با شکار و تجارت غیرقانونی و تامین بودجه لازم (مانند منابع انسانی، تجهیزات، آموزش).
متوسط	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۷.۵. بهبود ظرفیت شرکای مجری برای اجرای برنامه‌ریزی مشارکتی و فنی و اجرای پژوهش‌های، حفاظت و بهره برداری پایدار.
<b>اولویت</b>	<b>مسئول</b>	<b>۱۹. پلنگ ایرانی (<i>Panthera pardus saxicolor</i>)</b>
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی، CMS	۱۹.۱. تهیه یک راهبرد حفاظتی فراگیر برای کل گستره پراکندگی پلنگ ایرانی (شامل کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی غیر عضو CAMI، مانند ارمنستان، آذربایجان، گرجستان، عراق و ترکیه) و به روز رسانی راهبردهای ملی و برنامه‌های اجرایی حفاظتی.
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۲. شناسایی مناطق اولویت‌دار برای حفاظت و همکاری فرامرزی، ایجاد و/یا حمایت شبکه‌ای از مناطق حفاظت‌شده فرامرزی با مدیریت خوب، از جمله مناطق تحت مدیریت جوامع (محلی).
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۳. آزمایش و اجرای روش‌هایی که تا حدودی در کاهش تعارض انسان و پلنگ موفق بوده‌اند (مانند آغل‌هایی که در مقابل حیوانات وحشی ایمن هستند، چراغ‌های چشمک زن شبانه Fox lights (یک چراغ کامپیوتری است که این تصور را ایجاد می‌کند که شخصی در ساعات تاریکی در حال گشت‌زنی است-م)، تغییر شیوه‌های دامپروری، پرداخت‌های مالی در مقابل کارهای حفاظتی، برداشتن تله‌ها و غیره).
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۴. یافتن گزینه‌هایی برای جبران زیستگاه‌های از دست رفته با خرید حق چرا برای حمایت از بازیابی طعمه‌های وحشی، حق ارتفاق (حق انتفاع از مباحات عمومی-م) حفاظتی و سایر مدل‌های نوآورانه.
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۵. همکاری با آژانس‌های ملی تا درک درستی از گذرگاه‌ها و موانع پیوستگی زیستگاه‌ها، مانند حصارهای مرزی به دست آید و توسعه گزینه‌های مقابله‌کننده از جمله حفاظت از گذرگاه‌های مهاجرت.
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۶. پشتیبانی فنی و تجهیزاتی محیط‌بانان منطقه حفاظت‌شده و مناطق حفاظت‌شده‌ی بومی (community-based) برای پایش حیات وحش و مبارزه با شکار غیرقانونی.
زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۷. توسعه یک سیستم یکنواخت برای پایش پلنگ و طعمه‌های آن از طریق دوربین‌های تله‌ای، بررسی میدانی، نمونه برداری از DNA و استفاده از تله متری ماهواره‌ای و بیماری‌ها و همچنین پروتکل‌های واکنش اولیه.

زیاد	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۸. ایجاد بستر ارتباطی برای برقراری ارتباط و تجزیه و تحلیل داده‌ها به ویژه در مورد جمعیت‌های فرامرزی پلنگ.
متوسط	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۹. انتشار یک بولتن سالانه با برجسته کردن تمام فعالیت‌های مربوط به حفاظت از پلنگ ایرانی در منطقه و ایجاد یک وب سایت تحت نظر CMS CAMI.
متوسط	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۱۰. تدوین برنامه‌های درسی مدارس برای ارتقای ارزش و اهمیت پلنگ ایرانی و نقش آن در پیوند کشورهای منطقه.
متوسط	آژانس‌های دولتی، موسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۱۹.۱۱. تعیین یک روز در سال به عنوان روز پلنگ ایرانی.
<b>اولویت</b>	<b>مسئول</b>	<b>۲۹. فرآیندهای هماهنگی، اشتراک گذاری داده‌ها و بررسی</b>
زیاد	CMS، آژانس‌های دولتی، مؤسسات علمی، سازمان‌های غیردولتی	۲۹.۱. تقویت منابع کارکنان برای هماهنگی CAMI در داخل و احتمالاً خارج از دبیرخانه CMS تا خدمات پایدار و بلندمدت برای CAMI فراهم شود.
<b>اولویت</b>	<b>مسئول</b>	<b>۳۱. منابع مالی</b>
زیاد	UCN، آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۳۱.۱. ادامه و گسترش طرح‌های موجود و برنامه‌های مالی برای حمایت از اجرای CAMI و POW. مانند برنامه IUCN SOS آسیای مرکزی به عنوان یک مکانیزم تأمین مالی که به طور خاص برای تأمین بودجه برای اجرای POW طراحی شده است.
زیاد/متوسط	سازمان‌های دولتی	۳۱.۲. ترویج کمک مالی مشترک از سوی دولت‌ها برای کمک به طرح‌های تأمین مالی شده توسط خیرین و نیز ترویج کمک‌های مالی مشترک از سوی اهدا کنندگان (خیرین) به طرح‌های دولتی برای اجرای POW.
زیاد	سازمان‌های دولتی	۳۱.۳. لحاظ کردن اقدامات حفاظتی برای گونه‌های مهاجر هم چنانکه در POW آمده در برنامه‌های دولتی موجود/به‌روزرشده/مشخص درباره‌ی حفاظت از طبیعت.
زیاد/متوسط	سازمان‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۳۱.۴. هدایت منابع مالی ملی محیط زیستی که زیر نظر ارگان‌های دولتی وجود دارد و وارد کردن اقداماتی در مورد گونه‌های مهاجر و اجرای POW در این برنامه‌ها.
متوسط	CMS، سازمان‌های غیر دولتی	۳۱.۵. تهیه فهرستی از خیرین و برنامه‌های تأمین مالی و شناسایی یک «قهرمان» برای CAMI.

زیاد/متوسط	آژانس‌های دولتی سازمان‌های غیردولتی، CMS	۳۱.۶. بررسی گزینه‌های تامین مالی از طریق صندوق جهانی محیط زیست (GEF) از جمله پروژه‌های برنامه کمک‌های مالی کوچک GEF برای پیشنهادات مشترک بین چندین کشور با مشارکت آژانس‌های اجرایی GEF (بانک جهانی، بانک توسعه آسیایی، UNDP) در فرآیندهای درخواست/تقاضای پروژه.
متوسط	آژانس‌های دولتی، اهداکننده‌گان، CMS	۳۱.۷. تقویت همکاری‌های دوجانبه بین کشورها و همچنین با خیرین در جمع‌آوری کمک‌های مالی و توسعه پروژه‌های مشترک.
کم	آژانس‌های دولتی سازمان‌های غیردولتی، CMS	۳۱.۸. در نظر گرفتن سازماندهی رویدادهای خیریه‌ای یا سایر منابع مالی نوآورانه برای بسیج بودجه برای CAMI و POW.
زیاد/متوسط	CMS، سازمان‌های غیردولتی، سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی	۳۱.۹. مشارکت و کمک به توسعه اولویت‌های کمک‌های مالی در راستای CAMI.
زیاد/متوسط	آژانس‌های دولتی سازمان‌های غیردولتی،	۳۱.۱۰. ایجاد سازوکارهایی برای استفاده از درآمدهای ناشی از مدیریت پایدار حیات وحش برای فعالیت‌های حفاظتی (مانند شکار تروفي و غیره) با همکاری CITES.
متوسط	آژانس‌های دولتی، CMS، شرکت‌های بخش خصوصی	۳۱.۱۱. ایجاد یک صندوق امانی برای CAMI، از جمله با بودجه بخش خصوصی.
متوسط	هماهنگی از CMS، آژانس‌های دولتی، سازمان‌های غیردولتی	۳۱.۱۲. افزایش ابعاد جمع‌آوری کمک‌های مالی با به کارگیری از رویکردهای بوم-منطقه‌ای، چشم‌اندازی یا فرامرزی در آماده کردن پروژه.

### پیوست ۳. تهدیدها بر اساس مناطق و کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی رتبه‌بندی شده‌اند

جدول رتبه‌بندی تهدیدها که محدودیت‌ها، محرک‌ها و تهدیدات شناسایی شده (جاری و نوظهور) را نشان می‌دهد که در هر منطقه رتبه‌بندی شده‌اند: قفقاز (C)، البرز- کپه داغ (A)، زاگرس (Z) و محدوده‌ی شرقی پراکنش (E). محرک‌ها و تهدیدها بر اساس اهمیت/شدت (نمرات: ۰ = وجود ندارد، ۱ = جزئی، ۲ = متوسط، ۳ = عمده، - = ناشناخته یا غیرقابل اجرا) و ظرفیت‌های موجود برای رسیدگی به آنها (نمرات: ۱ = ضعیف، ۲ = متوسط، ۳ = خوب) رتبه‌بندی شدند. AF = افغانستان، IR = ایران، KZ = قزاقستان، PK = پاکستان، TM = ترکمنستان، UZ = ازبکستان.

**محدودیت‌ها (رتبه‌بندی نشده)**

رشد جمعیت انسانی و سبک زندگی

معیشت

نگرش‌ها: ارزش‌ها و فشارهای اجتماعی، هنجارهای فرهنگی، ناآگاهی (از جمله احساسات منفی نسبت به حفاظت)

توسعه اجتماعی-اقتصادی

سیاست‌های شکست خورده، بی‌ثباتی سیاسی و درگیری‌های مسلحانه (از جمله اولویت‌ها در دستور کار دولت)

ظرفیت					اهمیت/شدت				محرک‌ها	
E	Z	A	C	در کل	E	Z	A	C	در کل	
۱/۷ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۲)	۳/۵	۲/۰ (KZ ۱/۵)	۲/۸	۲/۴	۲/۰ (UZ ۳) (AF ۳) (PK ۳)	۳/۰	۲/۰ (TM ۱/۵) <sup>۲</sup>	۲/۸	۲/۷	بهره برداری ناپایدار از جمعیت‌های طعمه وحشی کلیدی (شکار غیرقانونی / شکار بی رویه)

<sup>۱</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دو زیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

<sup>۲</sup> برای محاسبه‌ی شکار بیش از حد فقط شکار قانونی لحاظ شد

<sup>۳</sup> اجرای مقررات ضعیف است اما در عراق مساله این نیست

ظرفیت					اهمیت/شدت					محرک‌ها
E	Z	A	C	در کل	E <sup>۴</sup>	Z	A	C	در کل	
۲/۰ (UZ ۲) (AF ۲) (PK ۲)	۵۲/۰	۲/۰ (KZ ۱)	۲/۵	۲/۱	۳/۰ (UZ ۳) (AF ۳) (PK ۳)	۳/۰	۲/۰ (KZ ۱)	۲/۰	۲/۵	دامداری نامناسب
۲/۰ (UZ ۲) (AF ۲) (PK ۲)	۲/۰	۲/۰ (KZ ۱)	۲/۵	۲/۱	۳/۰ (UZ ۳) (AF ۳) (PK ۳)	۳/۰	۲/۰ (KZ ۱)	۲/۰	۲/۵	ازدیاد تعداد دام
۱/۶ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۲/۵)	۱/۰	۱/۰ (IR ۱) (TM ۱) (KZ ۱)	۱/۵	۱/۳	۳/۰ (UZ ۳) (AF ۳) (PK ۳)	۳/۰	۱/۰ (IR ۱) (TM ۱) (KZ ۱)	۳/۰	۲/۵	حفاظت ناکافی از حیات وحش در خارج از مناطق حفاظت‌شده
پر نشده	۱/۰	۱/۵ (KZ ۱)	۱/۰	۱/۲	۲/۵ (UZ ۳) (AF ۱/۵) (PK ۳)	۲/۰	۲/۰	۳/۰	۲/۴	سکونتگاه‌ها و تغییرات کاربری اراضی
۱/۳ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰ (IR ۱)	پر نشده	۲/۰	۱/۳	۲/۳ (UZ ۱) (AF ۳) (PK ۳)	۳/۰	پر نشده	۲/۰	۲/۴	ضعف اجرای قانون

<sup>۴</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دوزیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

<sup>۵</sup> ظرفیتی سنتی موجود است اما نه به اندازه‌ی کافی شیوهای سیستماتیک. برای مثال گروههای گله داری در فیس بوک هستند که تجربیات شان را به اشتراک می‌گذارند

ظرفیت					اهمیت/شدت					محرک‌ها
E	Z	A	C	در کل	E <sup>۶</sup>	Z	A	C	در کل	
پر نشده <sup>۷</sup>	۱/۰	پر نشده	۱/۰	۱/۰	۲/۳ (UZ ۳) (AF ۱) (PK ۳)	۲/۰	۲/۰	۳/۰ (IR ۲)	۲/۳	توسعه زیرساخت‌ها
۱/۳ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۲) <sup>۹</sup>	۱/۰	۸۳/۰	۲/۰	۱/۸	۲/۳ (UZ ۳) (AF ۲) (PK ۲)	۲/۵	۳/۰ (KZ ۲)	۱/۰	۲/۲	تغییر اقلیم (خشکسالی، کمبود آب و غیره)
۱/۳ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	۲/۰ (KZ -)	۱/۵	۱/۵	۲/۳ (UZ ۱) (AF ۳) (PK ۳)	۲/۰	۲/۳ (TM ۰) (KZ -)	۲/۰	۲/۱	تجارت غیرقانونی اسلحه و مهمات
۱/۳ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	۳/۰ (IR ۳) (TM ۳) (KZ ۲)	۲/۰	۱/۸	۱/۳ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۱)	۲/۰	۲/۰ (IR ۲) (TM ۲) (KZ ۲)	۳/۰	۲/۱	فقدان همکاری فرامرزی/منطقه‌ای/ملی

<sup>۶</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دو زیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

<sup>۷</sup> فقدان اراده سیاسی و نه ظرفیت مساله بود

<sup>۸</sup> نبود دسترسی به آب قابل حل است اما مساله اصلی بسیار پیچیده‌تر است

<sup>۹</sup> ظرفیت علمی

ظرفیت					اهمیت/شدت					محرک‌ها
E	Z	A	C	در کل	E	Z	A	C	در کل	
پر نشده	۱/۰	۲/۰	۱/۰	۱/۳	۲/۳ (UZ ۲) (AF ۲/۵) (PK ۲/۵)	۲/۰	۲/۰	۲/۰	۲/۰	حصار (فنس)های مرزی
۲/۳ (UZ ۲) (AF ۳) (PK ۲)	۱/۰	۲/۰ (IR ۲) (TM ۲) (KZ ۲)	۱/۸	۱/۸	۱/۶ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۲)	۲/۰	۱/۰ (IR ۱) (TM ۱) (KZ ۱)	۲/۳	۱/۹	فقدان ظرفیت‌ها (شامل دانش علمی، کمبود متخصص) و پشتیبانی (لجستیک، بودجه، دانش فنی)
۱/۰ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	- (KZ ۱)	۲/۰	۱/۳	۱/۳ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	۱/۰ (KZ ۲)	۳/۰ (IR ۲)	۱/۶	توسعه فناوری (تسهیل شکار غیرقانونی)
پر نشده	۱/۰	۲/۰ (KZ -)	۱/۰	۱/۳	۱/۰ (UZ -) (AF ۱) (PK ۱)	۱۱/۲/۰	۲/۰ (KZ -) (TM ۰)	۱/۰ (IR ۲)	۱/۵	خوش بینی غیر قابل توجیه در مورد وضعیت حفاظتی پلنگ

<sup>۱۰</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دو زیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

<sup>۱۱</sup> برای ترکیه قابل استفاده نیست، در اینجا تعداد گزارش نشده است. تلاش برای جمعیت زاگرس باید قوی‌تر شود.

ظرفیت					اهمیت/شدت					محرک‌ها
E	Z	A	C	در کل	E <sup>۱۲</sup>	Z	A	C	در کل	
۱/۳	۱/۰	۲/۰	۱/۵	۱/۵	۲/۳	۱۴/۱۰	۱۳-	۱/۰	۱/۲	تجارت غیر قانونی پوست و اعضای بدن
(UZ ۲)		(KZ -)			(UZ ۱)					
(AF ۱)					(AF ۳)					
(PK ۱)					(PK ۳)					

<sup>۱۲</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دو زیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

<sup>۱۳</sup> تجارت بین المللی

<sup>۱۴</sup> کشتارهای بدون هدف و معمولاً فرصت طلبانه به بازار ختم می‌شوند



ظرفیت					اهمیت/شدت					تهدیدها
E	Z	A	C	در کل	۱۵E	Z	A	C	در کل	
۱/۷ (UZ ۱) (AF ۲) (PK ۲)	۱۶/۰	۲/۰ (TM ۱) (KZ ۱)	۲/۰	۱/۷	۲/۰ (UZ -) (AF ۲) (PK ۲)	۲/۰	۳/۰ (TM ۱) (KZ ۱)	۳/۰ (IR ۲)	۲/۵	انتقال بیماری از دام به پلنگ و طعمه‌های اصلی وحشی آن
۱/۰ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	۱/۰	۲/۰	۱/۳	۲/۰ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۳)	۳/۰	۱/۵ (KZ ۱)	۳/۰	۲/۴	تکه تکه شدن زیستگاه
۱/۳ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰	۱/۰	۲/۰	۱/۳	۲/۳ (UZ ۲) (AF ۲) (PK ۳)	۳/۰	۱/۵ (KZ ۱)	۲/۰	۲/۲	کشتار تلافی جویانه در پاسخ به تلفات دام در اثر حملات پلنگ
۱/۳ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰	۱/۰	۲/۰	۱/۳	۲/۳ (UZ ۲) (AF ۲) (PK ۳)	۳/۰	۱/۵ (KZ ۱)	۲/۰	۲/۲	از دست دادن/تغییر زیستگاه (از جمله بازسازی زیستگاه)

<sup>۱۵</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دو زیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

<sup>۱۶</sup> ظرفیت سازی شامل سوزاندن لاشه‌ها می‌شود

ظرفیت					اهمیت/شدت					تهدیدها
E	Z	A	C	در کل	E <sup>۱۷</sup>	Z	A	C	در کل	
۱/۷ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰	۱/۰	۳/۰	۲/۲	۲/۳ (UZ ۳) (AF ۱) (PK ۳)	۳/۰	۱/۰	۲/۵	۲/۲	کاهش طعمه‌های وحشی کلیدی
۱/۵ (UZ -) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰	۱/۰ (KZ -)	۲/۰	۱/۴	۲/۰ (UZ -) (AF ۲) (PK ۲)	۲/۰	۱/۵ (KZ -) <sup>۱۸</sup>	۲/۰	۱/۹	انزوای جمعیت‌ها
۱/۰ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	۱/۰ (KZ -)	۳/۰	۱/۵	۲/۰ (UZ ۳) (AF ۱) (PK ۲)	-	۱/۰ (KZ -)	۲/۰ (IR ۱)	۱/۷	فقر ژنتیکی جمعیت پلنگ
۱/۷ (UZ ۱) (AF ۲) (PK ۲)	<sup>۱۹</sup> ۱/۰	۲/۰ (TM ۱) (KZ ۱)	۲/۰	۱/۷	۲/۰ (UZ -) (AF ۲) (PK ۲)	۲/۰	۳/۰ (TM ۱) (KZ ۱)	۳/۰ (IR ۲)	۲/۵	انتقال بیماری از دام به پلنگ و طعمه‌های اصلی وحشی آن

<sup>۱۷</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دو زیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

<sup>۱۸</sup> تا به امروز، جمعیت پلنگ ثابتی در قزاقستان وجود ندارد، زیرا فقط ورود گاه به گاه از کشورهای همسایه گزارش شده است.

<sup>۱۹</sup> ظرفیت سازی شامل سوزاندن لاشه‌ها می‌شود

ظرفیت					اهمیت/شدت					تهدیدها
E	Z	A	C	در کل	E <sup>۲۰</sup>	Z	A	C	در کل	
۱/۰ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	۱/۰	۲/۰	۱/۳	۲/۰ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۳)	۳/۰	۱/۵ (KZ ۱)	۳/۰	۲/۴	تکه تکه شدن زیستگاه
۱/۳ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰	۱/۰	۲/۰	۱/۳	۲/۳ (UZ ۲) (AF ۲) (PK ۳)	۳/۰	۱/۵ (KZ ۱)	۲/۰	۲/۲	کشتار تلافی جویانه در پاسخ به تلفات دام در اثر حملات پلنگ
۱/۳ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰	۱/۰	۲/۰	۱/۳	۲/۳ (UZ ۲) (AF ۲) (PK ۳)	۳/۰	۱/۵ (KZ ۱)	۲/۰	۲/۲	از دست دادن/تغییر زیستگاه (از جمله بازسازی زیستگاه)
۱/۷ (UZ ۲) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰	۱/۰	۳/۰	۲/۲	۲/۳ (UZ ۳) (AF ۱) (PK ۳)	۳/۰	۱/۰	۲/۵	۲/۲	کاهش طعمه‌های وحشی کلیدی
۱/۵ (UZ -) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰	۱/۰ (KZ -)	۲/۰	۱/۴	۲/۰ (UZ -) (AF ۲) (PK ۲)	۲/۰	۱/۵ (KZ -) <sup>۲۱</sup>	۲/۰	۱/۹	انزوای جمعیت‌ها

<sup>۲۰</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دو زیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

<sup>۲۱</sup> تا به امروز، جمعیت پلنگ ثابتی در قزاقستان وجود ندارد، زیرا فقط ورود گاه به گاه از کشورهای همسایه گزارش شده است.

ظرفیت					اهمیت/شدت					تهدیدها
E	Z	A	C	در کل	E <sup>۲۲</sup>	Z	A	C	در کل	
۱/۰ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	۱/۰ (KZ -)	۳/۰	۱/۵	۲/۰ (UZ ۳) (AF ۱) (PK ۲)	-	۱/۰ (KZ -)	۲/۰ (IR ۱)	۱/۷	فقر ژنتیکی جمعیت پلنگ
۱/۳ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۲)	۱/۰	۲/۰ (KZ ۱)	-	۱/۴	۱/۳ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۲)	۲/۰	۲/۰ (TK ۰) (KZ ۱)	۱/۰	۱/۶	سگ‌های گله، سگ‌های خانگی و سگ‌های ولگرد
۱/۰ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	۲/۰ (KZ -)	۱/۰	۱/۳	۲/۰ (UZ ۱) (AF ۳) (PK ۲)	۲/۰	۱/۰ (KZ -)	۱/۰ (IR ۲)	۱/۵	کشتار غیرقانونی از روی ترس، غرور و فرصت طلبی
۱/۰ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۱)	۱/۰	پر نشده	۱/۰	۱/۰	۱/۵ (UZ ۱) (AF ۱) (PK ۲/۵)	۲۳/۰	پر نشده	۱/۰	۱/۴	کشتار تلافی جویانه در پاسخ به حملات به انسان

<sup>۲۲</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دو زیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

<sup>۲۳</sup> در مورد اینکه آیا این حملات واقعاً به خاطر تلافی بوده‌اند یا عمدانه توسط انسان انجام شده‌اند ابهاماتی وجود دارد

ظرفیت					اهمیت/شدت					تهدیدها
E	Z	A	C	در کل	E <sup>۳۴</sup>	Z	A	C	در کل	
۱/۰	۱/۰	۱/۰	۲/۰	۱/۳	۱/۰	۲/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۳	تصادفات جاده‌ای / مرگ و میر
(UZ ۱-)		(KZ -)	(IR ۱)		(UZ ۱)		(TM ۰)			
(AF ۱)					(AF ۱)		(KZ -)			
(PK ۱)					(PK ۱)					

<sup>۳۴</sup> در پاکستان، شرکت کنندگان دو زیرگونه را در نظر گرفتند (*P.p.tulliana* و *P.p.fusca*)

#### پیوست ۴. فعالیت‌های پیشنهادی رتبه‌بندی شده توسط کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی

اولویت‌بندی فعالیت‌ها: ۱ = کم، ۲ = متوسط، ۳ = زیاد. اختصارات، AF = افغانستان، AM = ارمنستان، آذربایجان = AZ، GE = گرجستان، ایران = IR، IQ = عراق، KZ = قزاقستان، PK = پاکستان، RU = روسیه، TR = ترکیه، TM = ترکمنستان، UZ = ازبکستان.

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱.۱.۱. بررسی اطلاعات اخیر و داده‌های موجود در مورد زیستگاه و حضور پلنگ ایرانی در کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی و شناسایی مناطق اولویت‌دار و نیازهای تحقیقاتی و حفاظتی برای ایمن‌سازی جمعیت‌های زیست‌ای پلنگ ایرانی در این مناطق اولویت‌دار
۰۰/۲	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱.۱.۲. سازماندهی کارگاه‌هایی برای تهیه بهترین روش‌های مدیریت مناطق اولویت‌دار و ارایه آن به مقامات مسئول و ذینفعان محلی/منطقه‌ای برای اطمینان از اجرا و پذیرش سیاست (به فعالیت ۱.۱.۴ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱.۱.۳. توسعه و ارتقای وضعیت نظارت مناطق حفاظت‌شده ملی برای شناسایی مناطق جدید حفاظت‌شده و گذرگاه‌های حیات وحش با توجه به نیازهای حفاظتی پلنگ ایرانی در کارگاهی مانند آنچه در فعالیت ۱.۱.۲ آمده (به فعالیت ۵.۲.۱ مراجعه کنید)
۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱.۱.۴. ترویج گنجاندن (اضافه کردن) مناطق حفاظت‌شده برای پلنگ ایرانی و نیازهای حفاظتی برای حفاظت از گونه در سیاست‌های ملی (به فعالیت ۱.۱.۲ مراجعه کنید)
۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱.۲.۱. ترویج رویکردهای استاندارد و از لحاظ روش‌شناسی پیشرفته برای پایش قابلیت زنده‌مانی (دوام) و پیوستگی جمعیت پلنگ ایرانی (دوربین‌های تله‌ای، تجزیه و تحلیل ژنتیکی، غربالگری بیماری و غیره) بر اساس استانداردهای نظارتی تعریف شده در فعالیت‌های ۳.۳.۱ و ۳.۳.۲
۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱.۲.۲. انجام بررسی‌ها و پایش منظم (با بکارگیری دستورالعمل‌های تهیه شده در فعالیت ۳.۳.۱) در مناطق اولویت‌دار پلنگ ایرانی (به فعالیت ۵.۱.۲ مراجعه کنید)

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱.۲.۳. ایجاد برنامه‌ای برای مراقبین و محیط‌بانان دستکم در یک منطقه / فراجمعیت <sup>۲۵</sup> برای پایش و حفاظت از پلنگ ایرانی و زیستگاه‌ها (به فعالیت ۱.۲.۲ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱.۲.۴. تدوین و اجرای توصیه‌هایی برای دستیابی و/یا حفظ (زیر) جمعیت‌های زیستا و به هم پیوسته پلنگ ایرانی در مناطق اولویت‌دار، دستکم برای یک منطقه / فراجمعیت
۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۱.۲.۵. انجام تجزیه و تحلیل‌های خلأهای (gap analyses) قوانین ملی در رابطه با حفاظت از پلنگ ایرانی و احتمالاً گونه‌های دیگر CAMI که زیستگاه مشابه یا تهدیدهای مشابه دارند و ترویج به روز رسانی قوانین، در صورت لزوم با نهادهای کشوری (مجلس، دولت؛ به هدف ۱۰ مراجعه کنید).
۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱.۲.۶. تامین منابع برای اجرای قانون (به روز) حفاظت از پلنگ ایرانی
۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱.۳.۱. ایجاد برنامه‌ای برای مراقبان و محیط‌بانان در دستکم دو منطقه / فراجمعیت برای پایش و حفاظت از طعمه‌های وحشی اصلی و زیستگاه‌های آنها
۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۱.۳.۲. ارزیابی وضعیت و نیازهای حفاظتی جمعیت‌های طعمه‌های وحشی اصلی برای اطمینان از وجود جمعیت‌های زیستا/دوام پذیر طعمه‌ها در مناطق اولویت‌دار پلنگ ایرانی
۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۱.۳.۳. تهیه و اجرای برنامه‌های معرفی مجدد و/یا بازیابی در هر کجا که لازم است
۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۲.۱.۱. توسعه و اجرای طرح‌های مدیریتی مناطق حفاظت‌شده اولویت‌دار که در فعالیت ۱.۱.۱ مشخص شده است
۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۲.۱.۲. ارزیابی اثربخشی اجرای طرح‌های مدیریت ابزار/روش‌های استاندارد شده مناطق حفاظت‌شده کلیدی (مانند METT) و اصلاح برنامه‌های مدیریتی بر این اساس (به فعالیت ۵.۲.۲ مراجعه کنید).

<sup>۲۵</sup> برای دیدن شرح واضحی از فراجمعیت‌ها به شکل ۱ در سند راهبردی مراجعه کنید.

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲.۲.۱. تهیه و اجرای طرح‌های کاربری اراضی پایدار برای مناطق دارای اولویت شناسایی شده (به فعالیت ۱.۱.۱ مراجعه کنید) و سایر اقدامات حفاظتی در خارج و بین مناطق حفاظت‌شده
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۲.۲.۲. ارزیابی اجرای طرح‌های کاربری اراضی پایدار در مناطق دارای اولویت در خصوص حفاظت از حیات وحش و بازمبانی/به روز رسانی این طرح‌ها در صورت نیاز
۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳.۱.۱. ایجاد منابع/ظرفیت‌های لازم برای انجام بررسی‌ها و تهیه نقشه‌های نقاط حضور پلنگ ایرانی و طعمه‌های وحشی اصلی، مطابق با نتایج فعالیت ۱.۲.۱ (همچنین فعالیت‌های ۹.۴.۱ و ۹.۴.۲)
۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳.۱.۲. انجام بررسی زیستگاه‌های بالقوه پلنگ ایرانی (براساس نتایج فعالیت ۱.۲.۱ و ۵.۱.۲) با همکاری ذینفعان در مناطق اولویت‌دار شناسایی شده به منظور تهیه نقشه پراکنش پلنگ ایرانی و طعمه‌های وحشی اصلی آن
۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳.۲.۱. شناسایی وضعیت و تهدیدات اصلی پلنگ ایرانی و طعمه‌های وحشی کلیدی آن در زیستگاه‌های بررسی شده طی فعالیت ۳.۱.۲، با در نظر گرفتن نتایج فعالیت ۱.۲.۲.
۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳.۲.۲. پایش منظم مناطق اولویت‌دار پلنگ ایرانی با توجه به وضعیت پلنگ ایرانی و طعمه‌های وحشی اصلی آن مطابق با فعالیت ۱.۲.۲ و با به کارگیری دستورالعمل‌های ارائه شده در فعالیت ۳.۳.۱
۲/۵۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳.۳.۱. تهیه دفترچه راهنمایی که رویه‌ها و روش‌های استاندارد پایش را به زبان‌های محلی توصیف کند
۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳.۳.۲. اتخاذ و اجرای دستورالعمل‌ها/راهنمای استاندارد شده برای پایش پلنگ ایرانی و طعمه‌های وحشی اصلی آن (به فعالیت‌های ۱.۲.۱، ۳.۲.۲ و ۳.۳.۱ مراجعه کنید) توسط تیم‌های پایش مشخص شده



UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳.۴.۱. تدوین و اتخاذ دستورالعمل‌هایی برای به اشتراک گذاری و ساختاردهی داده‌ها در مورد پلنگ ایرانی و طعمه‌های وحشی اصلی آن در داخل و بین کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی
۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳.۴.۲. توسعه پایگاه‌های اطلاعاتی منطقه‌ای نقاط/رکوردهای پراکنش پلنگ ایرانی و طعمه‌های وحشی اصلی آن، به‌ویژه در مناطق فرامرزی، با هدف کمک به شناسایی تک تک پلنگ‌های ایرانی و ردیابی حرکات آنها
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱,۵۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳.۴.۳. در دسترس گذاشتن پایگاه‌های اطلاعاتی، و با موفقیت مورد استفاده قرار دادن و به‌طور منظم به‌روز رسانی آن توسط تمامی کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی
۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۳.۵.۱. تهیه گزارش‌های استاندارد ملی/منطقه‌ای وضعیت پلنگ ایرانی، به عنوان مثال بر اساس داده‌های وارد شده به پایگاه‌های داده (به فعالیت‌های ۳.۴.۱ و ۳.۴.۳ مراجعه کنید)
۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۱/۷۵	۱/۰۰	۴.۱.۱. انجام یک مطالعه امکان‌سنجی مراکز امداد و نجات در سراسر محدوده پلنگ ایرانی از جمله همه کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی: تهیه فهرستی از امکاناتی که می‌توانند پلنگ‌های ایرانی را در هر کشور محدوده پراکنش گونه نگهداری کنند، و شناسایی مراکز امداد و نجات احتمالی از جمله امکان اشتراک این مراکز بین کشورها
۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۷۵	۲/۰۰	۴.۱.۲. ایجاد و تجهیز مراکز ویژه امداد و نجات پلنگ ایرانی <sup>۲۶</sup> در موسسات شناسایی شده یا ساخت مراکز جدید در صورت نیاز/امکان.

<sup>۲۶</sup> الگوها برای مراکز نجات برای سایر گونه‌ها، یا به طور ویژه برای پلنگ‌های ایرانی، در امکانات موجود در باغ‌وحش‌های EEP یا مراکز پرورش خاص در دسترس هستند

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۱/۷۵	۳/۰۰	۴.۱.۳. تهیه طرح و پروتکل (های) پرورشی خارج زیستگاهی (ex situ) برای مراقبت از پلنگ‌های وحشی ایرانی و درخت‌های تصمیم‌گیری برای سرنوشت آنها (به زبان انگلیسی) و انطباق آنها با شرایط و مسئولیت‌های ملی (به زبان ملی)
۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۷۵	۲/۰۰	۴.۱.۴. آموزش کارکنان دامپرووری و دامپزشکان مراکز امداد و نجات در زمینه مراقبت از پلنگ ایرانی
۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۷۵	۲/۰۰	۴.۲.۱. تدوین دستورالعمل/پروتکل (های) خاص (به زبان انگلیسی) برای مداخله‌های خارج زیستگاهی و عملیات نجات پلنگ ایرانی و تطبیق آنها با شرایط و مسئولیت‌های ملی (به زبان ملی)
۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۷۵	۲/۰۰	۴.۲.۲. ایجاد یک طرح/پروتکل آموزشی (بر اساس دستورالعمل‌های خارج زیستگاهی؛ فعالیت ۴.۲.۱) برای آموزش نیروهای عملیاتی که با این گونه سر و کار دارند در همه کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی
۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۷۵	۲/۰۰	۴.۲.۳. ایجاد و آموزش حداقل یک گروه ضربت در هر کشور واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی برای مداخلات سریع خارج زیستگاهی برای گرفتن/نجات پلنگ‌های ایرانی زخمی یا حیوانات مشکل‌دار در طبیعت با همکاری نهادهای ملی مدیریت حیات وحش و مراکز امداد و نجات
۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۴.۳.۱. گسترش برنامه مدیریت بلندمدت کنونی EAZA (انجمن اروپایی باغ وحش‌ها و آکواریوم‌ها) برای EEP (برنامه گونه‌های در معرض خطر اروپا) پلنگ ایرانی به یک راهبرد برای جمعیت‌های خارج زیستگاهی پلنگ ایرانی شامل تمام موسسات و حیوانات موجود، به ترتیب در کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی تا از وجود یک جمعیت در اسارت از نظر جمعیتی و ژنتیکی سالم برای فعالیت‌های معرفی مجدد آینده اطمینان حاصل شود

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۴.۳.۲. توسعه و پیاده‌سازی پروتکل‌های نظارت استاندارد رهاسازی و پس از رهاسازی برای جمعیت پلنگ ایرانی خارج زیستگاهی در کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی
۲/۵۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۵.۱.۱. تولید مدل‌های زیستگاه مناسب / اشغال (occupancy) با وضوح بالا برای پلنگ ایرانی و گونه‌های اصلی طعمه وحشی آن بر اساس بهترین داده‌های موجود و تکنیک‌های مدل‌سازی برای اطلاع‌رسانی به برنامه‌های حفاظتی
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۵.۱.۲. تهیه مدل‌های زیستگاهی تأیید شده و ارائه اهمیت پلنگ ایرانی و طعمه‌های وحشی کلیدی آن در گزارش‌های ملی تا با نهادهای مربوطه به اشتراک گذاشته شود.
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۵.۲.۱. توصیه‌ی مناطق اولویت‌دار شناسایی شده پلنگ ایرانی به مقامات مربوطه هر کشور واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی تا به عنوان مبنای علمی برای تصمیم‌گیری‌های در سیستم منطقه حفاظت‌شده در نظر گرفته شوند (به فعالیت‌های ۵.۱.۱ و ۵.۱.۲ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۵.۲.۲. به روز کردن یا توسعه دادن برنامه‌های مدیریتی برای مناطق حفاظت‌شده اولویت‌دار و توافق در مورد گنجانیدن اطلاعات در مورد زیستگاه‌های مناسب اولویت‌دار و نتایج علمی جدید (به فعالیت‌های ۲.۱.۳ و ۵.۱.۱ - ۵.۱.۳ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۵.۲.۳. ایجاد سیستم گزارش‌دهی یکپارچه برای پیاده‌سازی ابزارهای موثر استاندارد ردیابی مدیریت (مانند METT) در سرتاسر مناطق حفاظت‌شده کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی
۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۵.۲.۴. نظارت بر اثربخشی مدیریت مناطق حفاظت‌شده با استفاده از ابزارهای استاندارد موجود (به عنوان مثال METT) در مناطق حفاظت‌شده کشورهای واقع در گستره پراکندگی گونه و انطباق آن‌ها با نتایج

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۵.۳.۱. شناسایی گذرگاه‌های حرکتی پلنگ ایرانی و طعمه‌های آن و ارزیابی موانع و تهدیدات با استفاده از ابزار مناسب و بهترین داده‌های موجود
۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۵.۳.۲. توسعه و اجرای برنامه‌های مدیریتی برای گذرگاه‌های مهم از جمله کاهش موانع حرکتی و تهدیدها
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۵.۳.۳. نظارت بر عملکرد گذرگاه‌ها و ارزیابی اقدامات برای کاهش موانع و تهدیدها
۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۶.۱.۱. شناسایی گروه‌های کلیدی ذینفع محلی برای حفاظت از پلنگ ایرانی در مناطق / گذرگاه‌های اولویت‌دار، و توسعه برنامه‌های خاص برای هر گروه (به فعالیت ۹.۱.۱ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۶.۱.۲. اجرای برنامه‌های خاص برای سهامداران کلیدی و جوامع محلی به منظور افزایش مشارکت آنها در حفاظت از پلنگ ایرانی (به فعالیت ۹.۱.۲ و ۹.۲.۱ مراجعه کنید)
۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۶.۱.۳. پایش/نظارت بر اثربخشی برنامه‌های خاص و تطبیق آنها در هر کجا که لازم باشد
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۷.۱.۱. انجام یک ارزیابی جامع از تعارض‌های مربوط به تلفات دام در اثر حملات پلنگ ایرانی، از جمله در دسترس بودن محلی طعمه‌های وحشی کلیدی
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۷.۱.۲. توسعه و ترویج اقدامات محافظتی سازگار شده‌ی محلی برای دام‌ها در همکاری با جوامع محلی در محل‌هایی که سطح تعارض‌ها بالا است (به فعالیت ۷.۱.۱ مراجعه کنید).
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۷.۱.۳. بررسی و ارزیابی چرای دام در مناطق اولویت‌دار در داخل و خارج از مناطق حفاظت‌شده در سراسر محدوده پلنگ ایرانی، با تاکید بر رویشگاه‌های تخریب شده از چرای بی رویه
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۷.۱.۴. شناسایی دستورالعمل‌های مربوط به دامداری برای مناطق حفاظت‌شده و گذرگاه‌ها برای جلوگیری از چرای بیش از حد دام (به فعالیت ۷.۱.۳ مراجعه کنید)

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۷.۱.۵. آموزش دامداران در مورد ابزارهای کاهش تعارض و شیوه‌های دامپروری پایدار از طریق کارگاه‌های مشترک
۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۷.۱.۶. نظارت و ارزیابی اثرات اقدامات کاهش تعارض و روش‌های تطبیقی دامپروری اتخاذ شده بر اقتصاد محلی، پلنگ ایرانی و جمعیت‌های طعمه‌های وحشی کلیدی آن و تطبیق دستورالعمل‌ها در صورت نیاز
۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۷.۲.۱. ارزیابی تأثیر سگ‌های ولگرد، سگ‌های خانگی و سگ‌های گله بر پلنگ ایرانی و طعمه‌های وحشی کلیدی آن در مناطق دارای اولویت (به فعالیت ۷.۱.۲ مراجعه کنید)
۳/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۷.۲.۲. اشتراک گزارش‌های ارزیابی با ذینفعان مربوطه (دولت‌ها، جوامع محلی) تا به تعارضات رسیدگی شود و مدیریت را آگاه کنید (به فعالیت ۷.۱.۲ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۸.۱.۱. تدوین راهبرد برای مشارکت و ادغام جوامع محلی و گروه‌های ذینفع مختلف در مورد مسائل مربوط به پلنگ ایرانی، حیات وحش و حفاظت از طبیعت
۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۸.۱.۲. اجرای راهبرد برای مشارکت و ادغام جوامع محلی و بهبود گروه‌های مختلف ذینفع در مورد مسائل مربوط به پلنگ ایرانی، حیات وحش و حفاظت از طبیعت
۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۸.۱.۳. اجرای اقدامات محلی برای کاهش تعارض انسان و پلنگ (مانند حصار برقی، سگ‌های نگهبان گله‌ی آموزش دیده، دامداران آموزش دیده، قلاده‌های محافظتی دام، آغل‌های امن در برابر شکارچیان) در مناطق با تعارضات زیاد (به فعالیت ۷.۱.۱ و ۷.۱.۲ مراجعه کنید)
۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۸.۱.۴. توسعه و اجرای طرح‌های جبران خسارت دام یا بیمه دام در جایی که تلفات دام در اثر حملات گوشتخواران زیاد است و در جاهایی که امکان پذیر است (به فعالیت ۷.۱.۲ مراجعه کنید)

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۸.۲.۱. توسعه و اجرای طرح‌هایی برای شیوه‌های دامپروری یکپارچه و مدیریت پایدار مرتع در مناطق حفاظت‌شده اولویت‌دار و مناطق غیر حفاظتی اولویت‌دار (به فعالیت‌های ۲.۲.۱، ۷.۱.۳ و ۷.۱.۴ مراجعه کنید)
۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۹.۱.۱. شناسایی گروه‌های هدف در مناطق اولویت‌دار و ارزیابی سطح آگاهی آنها از پلنگ ایرانی، حیات وحش و به طور کلی محیط زیست
۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۹.۱.۲. توسعه و اجرای برنامه‌های آموزشی در مناطق اولویت‌دار زیستگاه‌های پلنگ ایرانی با توجه به نیازهای گروه‌های هدف شناسایی شده، همانطور که در گزارش ارزیابی تعریف شده است (به فعالیت ۹.۱.۱ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۹.۲.۱. تدوین و اجرای طرحی برای به اشتراک گذاری اطلاعات با جوامع محلی و گروه‌های هدف در مورد حفاظت از پلنگ ایرانی و به طور کلی طبیعت.
۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۹.۳.۱. ارزیابی نیازها برای توسعه ظرفیت در رابطه با افزایش آگاهی و برنامه‌های آموزشی منسجم و شناسایی نقاط اقدام و همچنین یافتن و در نظر گرفتن افراد کلیدی (به فعالیت‌های ۸.۱.۱، ۹.۱.۲، ۱۲.۲.۱ و ۱۲.۲.۲ مراجعه کنید)
۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۹.۳.۲. دنبال کردن نقاط اقدام که در فعالیت ۹.۳.۱ شناسایی شدند تا برای افزایش و ایجاد ظرفیت مورد نیاز برای افزایش آگاهی و برنامه‌های آموزشی منسجم با برگزاری کارگاه‌ها و آموزش‌های مشارکتی با افراد کلیدی مشخص شده اقدام شود (به فعالیت ۸.۱.۱ و ۸.۱.۲ مراجعه کنید).
۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۹.۳.۳. نیازها برای توسعه ظرفیت در رابطه با برنامه‌های افزایش آگاهی و آموزشی به طور مستمر ارزیابی شوند و در صورت نیاز کارگاه‌ها و آموزش‌ها تکرار شوند همانطور که در فعالیت ۹.۳.۲ تعریف شده است
۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۹.۴.۱. شناسایی خلاها در تحقیقات و حفاظت از پلنگ ایرانی و توسعه برنامه‌های ظرفیت‌سازی برای گروه‌های هدف (مانند دانش‌آموزان، پژوهشگران و محیط‌بانان حیات وحش) و تلاش برای رفع خلاها

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۹.۴.۲. اجرای برنامه‌های ظرفیت سازی برای گروه‌های هدف (مانند دانش آموزان، پژوهشگران، محیط‌بانان حیات وحش، حامیان محلی / مراقبین پلنگ ایرانی)
۱/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱۰.۱.۱. سازماندهی جلسات کارشناسی برای توسعه/به روز رسانی برنامه‌های اجرایی یا اقدام ملی (NAPs) بر اساس راهبرد حفاظتی فراگیر در کل گستره پراکندگی و بازنگری یا توسعه NAPها
۱/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱۰.۱.۲. پیگیری تصویب NAP توسط مقامات ملی
۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱۰.۲.۱. سازماندهی مشاوره با ذینفعان ملی و/یا کارشناسان برای تهیه پیشنهادها تطبیقی برای NAP
۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۱۰.۲.۲. به روز رسانی NAPها بر اساس گزارش‌های توصیه شده در فعالیت ۱۰.۲.۱ بر اساس چارچوب مدیریت تطبیقی
۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱۱.۱.۱. شناسایی مناطق پایش/بررسی فرامرزی برای پلنگ ایرانی (به فعالیت ۳.۱.۱ و ۳.۱.۲ مراجعه کنید)
۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱۱.۱.۲. ایجاد یک برنامه کاری نظارتی برای اقدامات پیشی فرامرزی و برگزاری جلساتی حداقل یک بار در سال (به فعالیت‌های ۱.۲.۱، ۱.۲.۳، ۱.۱.۱، ۳.۱.۱، ۳.۱.۲، ۳.۲.۱، ۳.۲.۲ و ۳.۳.۱ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱۱.۱.۳. اجرای برنامه کاری نظارتی مطابق بند ۱۱.۱.۲ (به فعالیت ۱.۲.۲ و ۳.۳.۲ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱۱.۱.۴. تهیه گزارش‌های پایش ملی سالانه (حداقل در مناطق اولویت‌دار) و اشتراک گذاشتن آن‌ها با CMS CAMI، سایر کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی و ذینفعان مربوطه (به فعالیت ۳.۴.۱، ۳.۴.۲، ۳.۴.۳ و ۳.۵.۱ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۱/۲۵	۳/۰۰	۱۱.۲.۱. آموزش و تجهیز گمرک‌های ملی (کشوری) و سایر سازمان‌های دولتی ذیربط برای به حداقل رساندن تجارت غیرقانونی پلنگ ایرانی و اجزای بدن آن و هم چنین سایر گونه‌ها

UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۲۵	۱/۰۰	۱۱.۲.۲. اطمینان از تبادل اطلاعات بین گمرک‌های ملی، دفاتر ملی و بین‌المللی CITES TRAFFIC و کارگروه‌های ملی نظارت بر پلنگ ایرانی (فعالیت‌های ۱۱.۱.۲ و ۳.۴.۳-۳.۴.۱)
۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۰۰	۱/۲۵	۲/۰۰	۱۱.۲.۳. ترویج گنجاندن اطلاعات در مورد تجارت غیرقانونی پلنگ ایرانی و تجارت غیرقانونی حیات وحش <sup>۳۷</sup> به طور کلی در برنامه‌های حفاظتی (مانند NAP) با تهیه توصیه‌هایی در مورد نحوه مبارزه با تجارت غیرقانونی (فعالیت‌های ۱۰.۱.۲ و ۱۰.۲.۲)
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۱/۵۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۱۱.۳.۱. توسعه ابتکارات حفاظتی فرامرزی مشخص (بر اساس راهبردها/توافق‌نامه‌های حفاظتی مشترک منطقه‌ای (برای مثال ECP؛ فعالیت‌های ۱۰.۱.۲ و ۱۰.۲.۲ را ببینید))
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱۱.۳.۲. شناسایی چشم اندازها (مناطق) فرامرزی مرتبط با برنامه‌ی حفاظت از پلنگ ایرانی بر اساس نتایج حاصل از فعالیت ۱۱.۱.۱ (به فعالیت‌های ۱.۱.۱ و ۳.۱.۱ مراجعه کنید)
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۱۱.۳.۳. توسعه برنامه‌های مکان محور مشخص حفاظت فرامرزی در یک فرآیند مشارکتی شامل گروه‌های کاری و ذینفعان مربوطه از همه کشورهای واقع در گستره پراکندگی پلنگ ایرانی و اجرای طرح‌های فرامرزی منتخب به رهبری نهادهای دولتی ملی مربوطه
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱۲.۱.۱. تعریف همکاری بین نهادهای دولتی، غیردولتی و دانشگاهی برای حفاظت از پلنگ ایرانی در چارچوب تدوین یا بازنگری NAP برای پلنگ ایرانی
۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۱۲.۱.۲. شناسایی نیازهای همکاری فرامرزی مرتبط با پلنگ ایرانی و تنظیم قراردادهای مربوطه (برای مثال MEA) در چارچوب CMS CAMI

<sup>۳۷</sup> هم‌افزایی بین سایر برنامه‌های اجرایی (اقدام) و راهبردها را در نظر بگیرید



UZ	TM	TR	RU	PK	KZ	IQ	IR	GE	AZ	AM	AF	فعالیت
۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱/۰۰	۱/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۱۲.۲.۱. تهیه یک گزارش کلی با جدول زمانی و بودجه واقع گرایانه برای اجرای این راهبرد حفاظتی و هم چنین تهیه فهرستی از پروژه‌های اولویت‌دار دیگر برای حفاظت از پلنگ ایرانی (به فعالیت ۱۲.۲.۳ مراجعه کنید)
۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۲/۵۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱۲.۲.۲. ادغام حفاظت از پلنگ ایرانی در راهبردهای جمع آوری کمک‌های مالی CAMI و تعریف پلنگ ایرانی به عنوان گونه‌ی پرچم (flagship) برای جمع آوری بودجه همچنین برای پروژه‌های مرتبط با زیستگاه پلنگ ایرانی، طعمه‌های وحشی کلیدی آن و همزیستی انسان و پلنگ ایرانی
۲/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۲/۵۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱۲.۲.۳. اطمینان حاصل کردن از این که NAP‌های مبتنی بر این راهبرد حفاظتی فراگیر شامل بودجه مشخص برای هر فعالیت است
۳/۰۰	۱/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۲/۰۰	۲/۰۰	۳/۰۰	۳/۰۰	۱۲.۲.۴. راه اندازی و ترویج یک پروژه و یک برنامه‌ی بودجه منطبق با فعالیت‌های تعریف شده در این راهبرد حفاظتی فراگیر و/یا NAP‌ها برای یافتن خیرین خصوصی در برنامه‌های جمع آوری کمک‌های مالی